

Reggeli Ujság

Szerkesztő:
NOVI SAD, KRALJA MUSEUM
Telefonszám: 21-37, éjjeli
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 9.

Noviszád, 1930. évi október hó 16
CSÜTÖRTÖK
XI. évfolyam 242. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Három nappal az esküvő előtt késsel támadt a vőlegényére,

majd elvágta saját nyakát egy szuboticaí varróleány

A vőlegény szerint azért támadt reá a leány, mert nem akart nyugta nélkül százötven dinárt kölcsön adni neki — A leány légszövet és nyelősövet vágta keresztül a kés

Ismét megrendítő, véres szenzációja van Szuboticanak. Szerdán délelőtt tíz óra tájban Govorkovics Böske huszonkétéves szuboticaí varróleány a Szent Teréz székesegyház előtti parkban

bőrvágókéssel megtámadta vőlegényét, Koleszár János huszonhétéves szuboticaí szabóságát, majd pedig ugyanazzal a késsel öngyilkosságot kísérelt meg és csaknem teljesen körülvágta a saját nyakát.

Koleszár János csak könnyebben sebesült meg és volt annyi ereje, hogy elmeneküljön menyasszonya elől, a leány sérülései azonban életveszélyesek. A szerelmi drámáról a következő értesüléseket sikerült megtudnunk:

Véres tragédia a parkban

Koleszár János és Govorkovics Böske reggel kilenc óra tájban találkoztak a Szent Teréz székesegyház előtti parkban. A jegyesek a szemtanúk szerint több mint egy órán át sétálgattak le-fel a sétányokon és eközben hevesen vitatkoztak. Beszélgetés közben többször megálltak és élénk taglejtések közben magyaráztak egymásnak valamit. A közelben tartózkodó emberek közül többen figyelmessé váltak a fiatal párra és a park melletti bérkocsállomásról az egyik bérkocsos állandóan figyelemmel kísérte őket.

A járókelők és a figyelmessé vált emberek szemlélésére történt meg röviddel ezután a tragédia. A park baloldali részén a vitatkozó pár ismét megállt és

a leány villámgyorsan egy gömbölyű pengéjű, a szőrmefeldolgozásoknál használt kést rántott elő és azzal teljes erejéből a fiatalember arcába sújtott.

Koleszár János arcát azonnal elborította a vér, a fiatalember azonban nem viszonzta az ütést és nem is védekezett, hanem

megfordult és futni kezdett.

Govorkovics Böske a véres késsel a kezében üldözőbe vette a menekülő fiatalembert,

aki félelmében kétségbeesetten kiáltott:

— Segítség, gyilkos! Fogják meg a gyilkost!

A helyzet egyre izgalmasabb lett, mert a leány gyorsabban futott, mint a megsebesült fiatalember és a park kijárója közelében már csaknem beérte Koleszár Jánost. A fiatalember futás közben többször hátrapillantott s amikor látta, hogy nem menekülhet a leány elől,

megállt, bevárta üldözőjét és teljes erejéből beleugrott a leányba.

Govorkovics Böske, akit gyomrán ért a rugás, azonnal összeesett, mire a sebesült fiatalember elmenekült. A leány csak egy-két pillanatig fektült a földön, majd magához tért és többször egymásután a menekülő fiatalember után kiáltott:

— Fogják meg a gazembert!

Govorkovics Böske

Az elkeseredett leány, amikor látta, hogy a fiatalember elmenekült, visszafordult és mintegy ötven lépést tett meg a parknak a plébánia előtti oldalán. A park közepe táján azután megállt,

nekítámaszkodott a park korlátjának és a bőrvágókéssel felmetszette a nyakát.

Govorkovics Böske a késsel csaknem teljesen körülvágta a nyakát, amelyből vastag sugárban ömlött a vér. A tragédia szemtanúi a leányhoz siettek, hogy véres tetteiben megakadályozzák, de mire odaértek,

a leány már súlyos sérülésével eszméletlenül hevert a földön.

A történetekről azonnal értesítették a közeli rendőrszemet és a mentőket, akik kórházba szállították a tragédia szereplőit.

Nézeteltérések a lakodalom megrendezése körül

Koleszár János és Govorkovics Böske két évvel ezelőtt ismerkedtek meg és rövid idő alatt beleszerettek egymásba. A fiatalok azóta minden szabad idejüket egymás társaságában töltötték és mintegy másfél évvel ezelőtt eljegyezték egymást. A házasságkötés hosszú ideig húzódott, habár egy fiatalembernek, mint a leánynak igen jó keresete

volt. Végre néhány hónappal ezelőtt kitérték a házasságkötés napját is.

A fiatalok úgy határoztak, hogy október tizennyolcadikán, szombaton kötnék házasságot egymással és már ki is hirdették magukat. A lakodalomra úgy a leány mint a fiatalember nagy előkészületeket tettek, de a szülők miatt különféle ellentétek merültek fel közöttük. A jegyesek bunyevác szokás szerint úgy tervezték, hogy egy a leány, mint a fiu szüleinek a házában külön külön lakodalmi ünnepséget tartanak.

A leány szülei hajlandók voltak szerényebb mulatságot rendezni, a fiatalember szülei azonban nem egyeztek bele a tervekbe.

Miután igen szerény viszonyok között élnek. A fiatalember ezért azt kívánta, hogy jövődéli apósa fedezze a másik lakodalmi ünnepség költségeit is.

Koleszár János

Emiatt a legutóbbi napokban igen gyakori volt a nézeteltérés a jegyesek között.

A múlt hét végén szóváltás közben a fiatalember kijelentette a leánynak, hogy nem szívesen köti le magát és el kellene halasztani az esküvőt. A leány emiatt nagyon elkeseredett és többször kijelentette ismerőseinek, hogy

végez a vőlegényével és öngyilkosságot követ el, mert nem tudja elviselni azt a szégyent, hogy az utolsó percben hiúsuljon meg a férjhezmenetele.

Govorkovics Böske a legutóbbi napokban már állandóan rossz hangulatban volt és gyakran sírvakadt.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste a szuboticaí közpórházban Koleszár Jánost, aki részletesen elmondta a véres szerelmi dráma előzményeit.

— Szerdán korán reggel munkába mentem és nyugodtan dolgoztam fél kilencig, amikor a telefonhoz hívtak. A menyasszonyom telefonált és kért, hogy azonnal menjek a Szent Teréz templom elé, ahol a parknál vár reám. Amikor találkoztunk, arra kért, hogy adjak kölcsön neki kétszáz dinárt, mert vidékre kell utaznia. Miután

elvből csak elismervény ellenében adok pénzt,

(Folytatás a hatodik oldalon)

Mátics Svetomir dunai bán felülvizsgálta a földmivelési ügyosztály működését

A bán a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az ügyosztály munkájáról

Mátics Svetomir dunai bán kedden délután látogatást tett a bánügyi közigazgatás mezőgazdasági ügyosztályában.

A bán Novákovics Milán, a mezőgazdasági ügyosztály főnöke fogadta és üdvözölte és ez alkalommal bemutatta az ügyosztály referenseit.

A bán ezután részletesen referáltatott magának a mezőgazdasági ügyosztály működéséről

s igen nagy érdeklődést tanúsított az állattenyésztési, tejgazdasági és szövet-

kezeti ügyek iránt.

Novákovics ügyosztályfőnök, valamint a többi referens is részletesen tájékoztatta a bán a mezőgazdasági ügyosztály működéséről és szervezetéről és ismertették előtte azokat a nagy feladatokat, amelyeket a mezőgazdasági ügyosztály gazdasági helyzetünk feljavítására akar végrehajtani. A bán egy óra hosszat tartózkodott a mezőgazdasági ügyosztályban s távozása előtt legnagyobb megelégedését fejezte ki az ügyosztály működése felett.

A hét végén aláírják a török-görög békéltető és barátsági szerződést

Leszerelési szerződésről is tárgyal a két kormány

Athénből jelentik: Venizelos görög miniszterelnök a hét végén Ankarába utazik, hogy aláírja a görög kormány által nemrégiben kidolgozott török-görög békéltető és

barátsági szerződést.

Venizelos ankarai látogatása során hirszerint a két állam közötti leszerelési szerződés ügyében is tárgyalni fog.

Tegnap kezdte meg tanácskozásait Szremszki Karlovciban a pravoszláv püspöki zsinat

Varnava patriarka elnököl a tanácskozásokon, amelyek három hétig fognak tartani

Tegnap délelőtt kezdte meg Szremszki Karlovciban ünnepélyes keretek között tanácskozásait a pravoszláv püspöki zsinat. A tanácskozásokon Varnava patriarka elnököl, aki már néhány nappal ezelőtt érkezett Szremszki Karlovcira és előzetes értekezletet folytatott a pravoszláv püspökökkel. A tanácskozásokat, amelyeken az összes pravoszláv püspökök részt vesznek,

reggel kilenc órakor ünnepélyes istentisztelet nyitotta meg, amelyet Varnava patriarka személyesen celebrált.

Ezután a püspöki zsinat tagjai, Varnava patriarkával az élükön a patriarkai udvar dísztermébe vonultak és megkezdődött a püspöki zsinat ezidei igen fontos tanácskozása.

Varnava patriarka a püspöki zsinat feladatairól a következőket mondotta az újságíróknak:

— A tanácskozásokon

elsősorban az egyházi alkotmány szervezéséről tárgyalunk,

amelynek alapján az illetékes minisztérium meghozza a döntést az új alkotmányra vonatkozólag. Az új pravoszláv egyházi alkotmánnyal az egyház az autonóm élet új szakaszába lép, amelyben a lelkesedés és a pravoszláv nép is élénken részt vesznek. Az alkotmány meg fogja oldani az egyház fenn tartására szükséges anyagi kérdéseket is. Minden reményünk meg van arra, hogy az új alkotmány tervezet következtében a pravoszláv egyház teljesen egyesül és mint ilyen szabadabban fogja végezni feladatait. A szerb pravoszláv egyházi törvény ér-

telmében, amelyet már öfelsége a király is szentesített, rendezést nyer az egyház és az állam közötti viszony. Az állam kötelezettségét vállalt, hogy anyagi segítséget nyújt a szerb egyháznak, másrészt az állam szempontjából biztosítva van az egyház feletti felügyelet, valamint az iskolák és a vagyonok feletti ellenőrzés.

A patriarka ezután elmondotta, hogy a püspöki zsinat a naptárkérdés rende-

zésére vonatkozóan is hoz megfelelő döntést,

ezenkívül pedig még több, a pravoszláv egyházat érdeklő kérdés kerül tárgyalásra, amelyek a pravoszláv egyház jövője szempontjából igen nagy jelentőségűek.

A Begába ugrott egy ismeretlen elegánsan öltözött nő

Beeskerekről jelentik: Hétfőn este hét órakor egy ismeretlen elegánsan öltözött fiatal nő járt idegesen fel-alá a Karagyorgye hidon, majd a Bega partra ment,

hirtelen a korláthoz ment és a vízbe vetette magát.

A jelenetnek többen a szemtanúi voltak, csónakot kerítettek és az életunt segítségére siettek, mire azonban az öngyilkosság helyszínének közelébe értek, az ismeretlen nőt már elnyelte a folyó.

A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen személyazonosságának megállapítására, de eddig eredménytelenül.

Megcsipte a szemét egy mérges pók — és visszanyerte látását

Párisból jelentik ezt a különös esetet. Limogesben néhány esztendővel ezelőtt megvakult egy Vital Honoré nevű pékmester. A vak ember sorra járta Páris legkiválóbb szemorvosait, de senki sem tudott rajta segíteni, főként azért, mert nem lehetett megállapítani a betegség okát. A nagy vállalat nagyon megsínylette a gazda munkaképtelenségét, ami annyira elkésértette Vitait, hogy már két ízben kísérelt meg öngyilkosságot. Mult vasárnap kirándult a pékmester a feleségével és két fiával. Egy nagy fa alatt telepedtek le. Az ebéd elfogyasztása után a világtalan apa lefeküdt aludni, a többiek pedig kissé félrevonultak, hogy beszélgetésükkel alvásában ne zavarják. Az asszony később véletlenül odapillantva, ijedten vette észre, hogy a fáról hatalmas pók ereszkedik le éppen az ura feje felett és mielőtt közbeléphetett volna, a pók ráült férjének leesukott szemére és megcsipte. Az alvó ember fájdalmas kiáltással riadt fel és ekkor látták, hogy a szeme, a csipés helyén erősen vörösködik. Egy arra haladó autóval bevitték a városi kórházba, ahol aztán kimosták a sebet. Félórával később derengeni kezdett a szeme előtt, egy óra múlva pedig már egészen tisztán látott. Az orvosok izgatottan kutatják a csoda okát és bár lehetetlennek tartják, hogy a pók csipése gyógyította volna meg a pékmester szemét, még sem találnak más magyarázatot.

PARK HOTEL . NOVISAD

FUTOSKI PUT 120.

TELEFONOK: 22-64 és 30-12

Ujonnan épült és legmodernebbül berendezett szálloda
HAZAI, FRANCIA ÉS DIÉTÁS KONYHA.

A városi jódos gyógyfürdő parkjában

A fürdő egész esztendőn át nyitva.

Gyógyít:

Csuzos, reumás bántalmakat, ízületi reumatizmust, neuralgiát, csontfájdalmakat, ízületi gyulladásokat, skrofulus betegségeket, reumátizmust, női bajokat, idegbajokat

„Orient” természetes ásványvíz

193 méter mélységből bugyog elő, te jesen tiszta

EREDMÉNYESEN GYÓGYÍT: Kronikus bronhitiszt, kronikus székrekedést, gyomorkatarrust, csuzt, vérszegénységet és gégebántalmakat

Flandin francia kereskedelmi miniszter tegnap Beogradba érkezett

Marinkovics Voja dr. külügyminiszter ebédett rendezett a francia miniszter tiszte-
tére

Beogradból jelentik: Flandin francia kereskedelmi miniszter tegnap délelőtt 9 óra 30 perckor Budapestről Beogradba érkezett. A vasuti állomáson Dar beogradi francia követ, a követség személyzete, továbbá Demetrovics Juraj kereskedelmi miniszter, Tomisics Juraj dr. a külkereskedelmi társaság igazgatója, Novakovics külügyminiszteri osztályfőnök, valamint a beogradi francia kolonia nagyszámú küldöttsége jelent meg a miniszter üdvözlésére.

Flandin miniszter, akit utján elkísér a felesége és leánya, a legbarátságosabban elbeszélgetett az üdvözlésére megjelent előkelőségekkel, majd autóján a városba hajtatott.

Délelőtt tizenegy órakor a miniszter,

Dar francia követ társaságában

látogatást tett Marinkovics Voja dr. külügyminiszternél, akivel hosszabban tanácskozott.

Délben egy órakor Marinkovics Voja dr. külügyminiszter

ebédet adott Flandin tiszteletére az új külügyminiszteri palota dísztermében.

A banketten több felköszöntő hangzott el, amelyekben a szónokok a jugoszláv-francia barátságot méltatták.

Délután három órakor Flandin miniszter Dar francia követ kíséretében az Avalára hajtatott, ahol koszorút tett le az Ismeretlen katona sírhelyére.

Leesett egy hajtányról és halálra zuzta magát egy tizenegy éves mokrini fiú

A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak a halálos szerencsétlenség ügyében

Vasárnap délután halálos kimeneteli szerencsétlenség történt a mokrini állomáson. A vasuti vágányokon gyermekek játszadoztak egy hajtánnyal és ez alkalommal

Popov Zsarko tizenegy éves iskolásfiú olyan szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy eszméletlenül terült el a földön.

A szerencsétlen gyermeket azonnal hazaszállították, ahol

másnap reggel anélkül, hogy eszmélet-

tét egy pillanatra is visszanyerte volna, meghalt.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki, amely elrendelte a holttest felboncolását. A boncolást végző orvos megállapította, hogy

a kisgyermek halálát az ütéstől származó belső vérzés okozta.

A hatóságok vizsgálatot indítottak annak a megállapítására, kit terhel a felelőség a halálos balesetért.

Tegnap dél óta 126.000 fémmunkás sztrájkol Berlinben

Berlin uccáit és a birodalmi gyűlés épületét rendőrség tartja megszállva

Berlinből jelentik: A rendőrség a riadókészültséget tegnap az egész napon át fenn tartotta annál is inkább, mert a tegnapi nap folyamán több fontos esemény történt. A rendőri készültség fenntartását a nagy fémmunkás sztrájk kitörése tette szükségessé, azonkívül délelőtt tizenegy órakor ülésezett a porosz országgyűlés, délután pedig elnök választó ülésre jött össze a birodalmi gyűlés.

Tegnap is sűrű rendőrszolgálat cirkált az üzletnegyedben, a középületek és a birodalmi gyűlés palotája körül, hogy újabb rendezavarás esetén gyorsan a helyszínen teremhessenek.

A fémipari bérszerződésben érdekelt üzemek munkásai csaknem kivétel nélkül azonosították magukat a fémipari szakszervezetek által elhatározott sztrájkokkal.

Tegnap délig 126.000 fémmunkás lépett sztrájkba Berlinben,

de valószínű, hogy a sztrájkolók száma még növekedni fog.

Az érdekelt szakszervezetekkel egyetértésben a gyárakban csak a hatvan évnél idősebb és a hadirokkant munkások maradtak. A berlini fémmunkás szakszervezet kijelentette, hogy szolidaritást vállal a sztrájkokkal.

Utazáshoz,

tartózkodási engedélyhez, házasságkötéshez, honosítás, visszahonosítás, illetőséghez szükséges hatósági valamint egyéb magánokmányokat külföldi megbízás alapján Magyarország területéről gyorsan és pontosan beszeresz és rendeltetési helyére juttat

SZEKÉR ANDRÁS

nyugalmazott miniszteri tanácsos hatóságilag engedélyezett okmánybeszerző irodája
BUDAPEST, VIII. Kisstáció u. 9. földszint 1.
Válaszbélyeg. 4256

A berlini fémgárosok szövetsége tegnap délután értekezletre jött össze, hogy állástfoglaljon a kérdésben. A fémmunkások szövetsége utasította a tagjait, hogy a sztrájkmozgalom jelentőségének hatályosabb kidomborítására ma reggel a szokott időben jelenjenek meg az üzemekben és a reggelizésre szolgáló szünetig dolgozzanak, de délelőtt kilenc órakor újból hagyják abba a munkát.

Az eddigi jelentés szerint a sztrájk megkezdése mindenütt surlódás nélkül folyt le. A kommunisták ugyan több helyen megkísérelték, hogy zavart keltsenek, de a rendőrség idejekorán közbelépett és megakadályozta a kommunistákat tervük keresztülvitelében.

Letartóztattak egy mosorini gazdát, mert megverte a végrehajtót

A verekedőt átadták a bíróságnak

A sajkásszvetiiváni csendőrség letartóztatta Drljanszki Szevén mosorini földművest, aki tetlegesen inzultálta Tubics Szvetozár végrehajtót. Drljanszki ugyanis nagyobb összeggel tartozik adóhátralék fejében és Tubics Szvetozár végrehajtó tegnap kiszájt Drljanszki Szevén szállására, hogy összeírja a gazda idej kukoricatermését. Drljanszki egy ideig nyugodtan nézte a végrehajtó működését, majd

hirtelen egy dorongot ragadott, amelyvel fejbevágta, majd többször arculütötte a végrehajtót, aki erre vad futásnak eredt.

Tubics Szvetozár azonnal jelentést tett az esetről a csendőrségnek, amely a verekedő gazdát letartóztatta és beszállította a noviszádi törvényszék fogházába.

Halál a kocsí alatt

Sulyos szerencsétlenség az országuton

Beckerekéről jelentik: Sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt Rimszkoszelo és Klarija község között. Bogdán Markov Kláriai községi bíró hivatalos ügyben Kikindára utazott és visszatérőben Rimszkoszelo határában egy arra járó autó túlköléséül megriadtak a lovak és sebes vágatással magukkal rántották a kocsit. Az ürült iramban haladó kocsit nekiment egy utszéli kőszlopnak és felborult. A lovak elszabadultak,

az összetörött kocsí alatt pedig eszméletlenül maradtak az utasok.

Korán reggel arra járó földművesek találtak rá a szekérre.

Pavlisán Szima kocsis már halott volt, míg a községi bírót sulyos sebesülten beszállították a beckereki közkörházba. Alapota életveszélyes.

Ma utolsó nap!

A 100 % német sláger!

A kék angyal

EMIL JANNINGS-szal a főszerepben

CSAK FELNÖTTEKNEK!

Kezdet: 5, 7 és 9¹/₄ órakor

Dr. Schattler Manó szerdán reggel önként jelentkezett a szuboticaí vizsgálóbírónál

Előzetes letartóztatásba helyezték Schattlert, aki egész aktacsomót terjesztett be védelmére

Mialatt a szuboticaí törvényszéki tanács az elmúlt héten kiadott elfogató parancsa alapján úgy a beográdi, mint az ország rendőrhatalósága megindították a nyomozást dr. Schattler Manó szuboticaí ügyvédjelölt kézrekerítésére,

a különböző újabb bűncselekményekkel vádolt ügyvédjelölt tényleg Beogradban járt és Noviszádon keresztül szerdán reggel visszaérkezett Szuboticára.

Dr. Schattler tegnap reggel nyolc órakor önként megjelent Kaledzsics Milán vizsgálóbíró hivatalában és jelentkezett. Előadta, hogy

csak az előző nap értesült a Reggeli Ujságból, hogy elfogató parancsot adtak ki ellene és azonnal visszatért, hogy jelentkezzék, mert nem érzi bűnösnek magát az ellene emelt újabb vádakban.

Dr. Schattler előadta a vizsgálóbíróknak, hogy fontos magánügyei rendezése végett

kedden utazott le Beogradba és egyáltalában nem bujkált a rendőrség elől. Dr. Schattler kihallgatása több órán át tartott Kaledzsics vizsgálóbírónál.

A kihallgatás után a vizsgálóbíró letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte dr. Schattlert,

annak ellenére, hogy egy egész aktacsomót terjesztett be a védelmére és azt igyekezett igazolni, hogy sem a Mentzel-féle kalapüzlet elárverezésében, sem pedig a Kohán-féle ügyben nem volt szerepe.

Dr. Schattler a vizsgálati fogság elrendelése ellen felfolyamodással élt a törvényszéki tanácshoz, amely ma reggel dönt további sorsa felől.

A Pavlovics Ilija dunabánsági pénzügyigazgatósági inspektor által megindított bűnyűben dr. Schattler Manó letartóztatása után ismét a legnagyobb apparátussal folyik a vizsgálat.

Dr. Schattler Manó letartóztatása előtt a noviszádi főpostán ajánlott levélben helyreigazítást adott fel a Reggeli Ujság részére

Tegnap délelőtt, a dr. Schattler Manó letartóztatásáról szóló szuboticaí telefonjelentés megérkezése előtt levelet hozott a posta a Reggeli Ujság szerkesztőségének. A

ceruzával írott levelet dr. Schattler Manó ügyvédjelölt írta alá, a keltezés Szuboticáról szól, október 14-iki dátummal, a levelet azonban

ugyanazzal a kelettel ugyancsak október 14-én a noviszádi főpostán adták fel.

Igy tehát ebből arra lehet következtetni, hogy dr. Schattler Manó letartóztatása előtt Noviszádon is járt és pedig október 14-én és innen utazott Szuboticára, ahol önként jelentkezett a vizsgálóbírónál.

Dr. Schattler Manó helyzeigazító levele egyébként a következőképpen hangzik: Urednistvo Reggeli Ujság, Noviszád, Kralja Petra ulica 30.

1930. évi október 12-én, 239. szám alatt, b. lapjuk hatodik oldalán „Dr. Schattlert le tartóztatják és Szuboticára szállítják” cím alatt közlemény jelent meg, hogy különböző bűncselekmények miatt megszöktem és ezért ellenem körözövelé lett kibocsátva, egyszersmint engem olyan színben tüntettek fel, hogy

tényleg elkövettem bűncselekményeket és tényleg megszöktem.

A sajtótörvény rendelkezéseihez képest kérem, hogy lapjuk legközelebbi számában ugyanazon a helyen a következőket közzéiktatni:

1. Nem igaz az, hogy a Kohán-ügyben bármilyen bűncselekmény is fennforogna és illet bárki is megállapíthatott, vagy megállapíthat.

2. Nem igaz az, hogy én megszöktem, vagy szökésre egyáltalán kísérletet is tettem, — mert arra semmiféle okom nincsen.

3. Nem igaz, hogy előző lapszámaikban a mai napig közzétett és ügyemre vonatkozó közlemények megfelelnek a valóságnak.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy az eddig megjelent közleményekért a Btk. 301 és 302 és a sajtótörvény alapján lapjuk ellen megindítsam a büntető eljárást, egyben erkölcsi és anyagi káromat érvényesítem.

Szubotica, 1930 okt. 14.

D. Schattler Manó

Hitler löporos hordóhoz hasonlította Németországot

A versaillesi szerződés, a Dawes és Young-tervek aláírói értéktelen csekkeket adtak

Londonból jelentik: A Times berlini tudósítója beszélgetést folytatott Hitler Adolffal, aki kijelentette, hogy a nemzeti szociálisták a hazafias tüneményekért minden felelősséget elhárítanak magukról. Hitler ezután rámutatott arra, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi gazdasági helyzet tovább tart,

Németország még a tél vége előtt löporos hordóvá válik, amelyet egyetlen párral a levegőbe lehet röpíteni.

A birodalmi gyűlésen — mondotta Hitler —

teljesen reménytelen a középpártok helyzete. Ezeknek a pártoknak

a bolsevista és a nemzeti szociálista Németország között kell most választaniuk.

Egy bolsevista államformájú Németország ugyanúgy megtagadná a jóvátételi adósságok fizetését, mint a magántartozások kiegyenlítését.

A versaillesi szerződés, valamint a Dawes és Young-tervezet aláírói értéktelen csekkeket adtak.

Jogerős a zamárdi csendőrtiszt-helyettes gyilkosának büntetése

A noviszádi semmitőszék megerősítette a szuboticaí törvényszék által kiszabott ötévi fegyházbüntetést

A noviszádi semmitőszék tegnap tárgyalta Nagypál Antal szentai földműves bűnyűjét, akit a szuboticaí törvényszék ez év május tizenegyedikén ötévi fegyházra ítelt, mert 1929 május tizedikén éjjel meggyilkolta Réthy Flórián zamárdi (Magyarország) csendőrtiszt-helyettesét. Réthy Flórián egy má

sik csendőrrel együtt járőrben volt és az országuton szembejövő gyanúsán viselkedő Nagypál Antalt egy Pista nevű társával együtt letartóztatta.

Nagypál Antal elienszegült és mikor a tiszt-helyettes puskatussal akart rávág-

ni, kicsavarta kezéből a fegyvert és összeszurkálta, úgy hogy Réthy Flórián a helyszínen meghalt.

Nagypál Antal a gyilkosság elkövetése után, mint ismeretes, Jugoszláviába szökött, ahol a petrovozeloi országuton lefogták.

Mivel Nagypál jugoszláv állampolgár, a szuboticaí törvényszék ítélkezett felette és ez év május tizenegyedikén megtartott tárgyaláson ötévi fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész semmisségi panasszal élt és az ügy így

a noviszádi semmitőszék elé került, amely tegnap megtartott tárgyalásán teljes egészében jóváhagyta az elsőfoku ítéletet

és így az jogerőre emelkedett.

Oroszország tonnánként öt fontot fizet rá a dumping-buzára

Londonból jelentik: Az európai és tengerentuli államok végre erélyes rendszabályokhoz folyamodnak, hogy megakadályozzák az orosz dumping-buza beáramlását. Az eddig megállapított adatok szerint az orosz dumping terv szerint négy millió vagon gabonával szándékoztak az árakat lerontani.

A szovjet egyik közvetlen célja az volt, hogy idegen valutát tudjon szerezni. A terv kidolgozásánál a szovjet számolt azzal, hogy tonnánként legalább öt fontot, mintegy 1400 dinárt veszít az orosz dumping-buza eladásánál.

Amit az olvasó mond:

1 Kedves szerkesztő ur, idekűn nálunk Sztaribecsen a motoros járművek, főleg azonban a motorosbiciklik nyitott puffogóval rohannak végig az utcákon, ami sokszor olyan zajt okoz, hogy az ember a saját szavát sem hallja meg. Milyen jó lenne, ha rendeletet hoznának arra, hogy a motoroskerékpárok a városok belterületén leállított puffogóval haladjanak s ne okozzanak olyan hatalmas zajt és benzínbüzt, ami az embernek még az életkedvét is elveszi. A multkor benn jártam egyszer Noviszádon és azt tapasztaltam, hogy a motoroskerékpárok a város belterületén leállított puffogóval haladnak. Milyen jó lenne, ha ezt nálunk is elrendelnék s megszüntetnék a belvárosban azt a benzinfüstös ropogást, amely az ember szavát is elveszi. Tisztelettel H. Ad.-né és a szomszédos házak lakói.

2 A noviszádi Zseljeznicska utcában lakom s már két hónapja nem tudok aludni, mert egész éjjel dolgoznak a villanytelep emberei. Néhány napja pedig már reggel öt órakor megjelennek az aszfaltfözők és a kátrányoshordókat vagy szétfeszítik, vagy összeállítják, de eközben olyan zajt csapnak, hogy az ember nem tud aludni. Multkor jában pedig este kilenc órától reggel hatig járattak egy villamoskocsit, amelynek az volt a feladata, hogy a villamosvágányokat kisimítsa. Hiszen szép-szép az új összeforrasztott sínrendszer, de talán másképp is lehetne a volt zökkenőket megkoptatni s nem így, hogy éjszaka járjon ide-oda a villamos, a szegény Zseljeznicska uccai polgárok ablakai alatt...

3 A közönség köréből érkezett panasz alapján megírtuk, hogy a Szloboda szálloda éttermében 50 dinárt számlának egy hétdecis üveg „Tiegermilch” borért, vagyis a szerencsétlen vendég, aki társaságával 5 üveg bort fogyasztott, három és fél liter borért 250 dinárt fizetett. Egyik karloveci olvasónk, aki egyébként ismert bortermelő most azt írja nekünk, hogy ugyanezért az árért 50 liter elsőrendű karloveci bort hajlandó szállítani, amellyel pedig biztosít bennünket, hogy a bor minősége bátran felveszi a versenyt az ugynevezett „Tiegermilch”-el, amely nem egyéb, mint szlovéniai eredetű, a gornja-radgonai hegyvidéken termelt bor, amelyért még behozatali adót sem kell fizetni s amelyet a hazafias szlovéniai bortermelő, a személyvesztés kedvéért a büszke „Tiegermilch” nével keresztelt el. A méregdrága bort egyébként inkább „báránytej”-nek kellene elnevezni, mert báránytürelem kell hozzá, hogy valaki 50 dinárt fizessen hét deci borért, anélkül hogy a méregtől megüsse a guta.

November 11-én kezdődik meg a noviszádi munkáskamara idei esti tanfolyama

Az előadásokat egyelőre a református iskolában, később a munkáskamara palotájának nagytermében tartják meg

A noviszádi munkáskamara, mint minden esztendőben, úgy az idén is megtartja esti tanfolyamait, amelyeken különböző ismeretterjesztő tantárgyak kerülnek előadásra. Az esti iskolát az idén november 11-én este hét órakor kezdik meg a református elemi iskolában, beiratkozni azonban már most lehet a noviszádi munkáskamaraiban, a munkáskamara könyvtárában, vagy pedig az iskola kezdetének napján a református iskola épületében. Az esti iskolának az idén öt kurzusa van: 1. Irodai kiképzés. 2. Szerb nyelv. 3. Német nyelv. 4. Esperanto nyelv. 5. Gyorsírás tanfolyam. Az esperanto tanfolyamon szerb és magyarnyelvű oktatás lesz.

Az előadásokat, amelyek teljesen ingyenesek, egyelőre a református elemi iskolában tartják, később azonban, ha a munkáskamara épülete teljesen elkészül, az új palota nagytermében fogják az előadásokat megtartani.

Helyi földrengés következtében a beocsini cementbányában beomlott egy tárna és maga alá temetett egy munkást

A tárna többi munkásának sikerült még idejekorán kimenekülni

Az elmúlt szombaton súlyos szerencsétlenség történt a beocsini cementgyárban, amely alkalommal

Rapics Anton, a gyár egyik régi és még bízható munkása halálát fele.

A szerencsétlenségről a következő részleteket közöljük, amelyek csak most kerültek a nyilvánosságra:

Október negyedikén a beocsini cementbányában

lokális földrengés volt, amelyet a szomszédos községekben is éreztek.

A földrengés pillanatában a cementbánya egyik tárnájában öt munkás volt elfoglalva, közöttük Rapics Anton előmunkás is. A meglehetősen erős földmozgás következtében

a tárna gerendázata beomlott és a lezuhalló föld maga alá temette Rapics Antont, aki a helyszínen meghalt.

A tárnában foglalatostkodó többi munkásnak még idejekorán sikerült kimenekülnie úgy,

hogy azok csak jelentéktelen sérüléseket szenvedtek.

A beocsini cementgyár igazgatósága azonnal értesítette a szerencsétlenségről az iloki főszolgabírószágot, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre és a nyomozásról két jegyzőkönyvet készített, amelyek egyik példányát az illetékes bírósághoz, másik példányát pedig a noviszádi iparfelügyelőséghez terjesztették fel. Valószínűnek látszik, hogy

a halálos balesetért a beocsini cementgyárat nem terheli felelősség,

mert a noviszádi iparfelügyelőség egyik szakbizottsága néhány nappal a szerencsétlenség előtt megvizsgálta a gyár tárnáit és ez alkalommal a gerendázatot a legnagyobb rendben találta. Kétségtelen tehát, hogy a gerendázat összeomlását a földrengés okozta.

Az esettel kapcsolatban egyébként különböző rémhírek terjedtek el Noviszádon, amelyeknek azonban semmi alapjuk nincs.

Ismeretlen merénylők el akarták rabolni Helsinkiben Stahlberg volt köztársasági elnököt és feleségét

A volt elnök annak köszönheti megmenekülését, hogy a merénylők autója nem érkezett meg idejében

Helsinkiből jelentik: Ismeretlen merénylők el akarták rabolni Stahlberg volt köztársasági elnököt és feleségét. A volt elnök feleségével sétált, amikor hirtelen több ember vette körül őket. A támadók

megragadták Stahlberget és feleségét, egy autóra hurcolták, amely gyors irányban elszáguldott velük.

Több órai rohanás után az autó megállott és a támadók egy másik gépkocsira vártak, hogy azon folytassák útjukat.

A várt autó azonban egyre később, a támadók attól tartottak, hogy meglepik őket,

végül

a volt elnököt és feleségét magukra hagyva, elmenekültek.

Az eset egész Finnországban nagy fel-tűnést keltett. A rendőrségnek sikerült két embert letartóztatni, akik résztvettek az elrablási kísérletben. Általában azt hiszik, hogy a merénylet Stahlberg politikai ellenfeleinek műve volt. A Lappo mozgalom vezetője a leghatározottabban kijelenti, hogy a mozgalomnak semmi része sem volt a Stahlberg házaspár elrablásában.

Nyugateurópában nyáriasra fordult az idő, Középeurópában tovább tart az éjjeli hideg

A tengerparton derült az idő

A hatalmas atlanti depresszió előoldalán erős déli szelek szubtrópusi levegőt szállítanak észak felé, úgy hogy

Nyugateurópában az idő rendkívül enyhe és nyárias jellegű,

ellentétben a középeurópai maximummal, amelynek hatáskörében az éjjeli lehülés tovább tart. Nagyobb csapadékok csak Angliában és Norvégiában fordultak elő.

Hazánkban az idő változatlanul boros, átmeneti kiderüléssel a tengerparton. A nappalok még elég enyhék, ezzel szemben

az éjjeli lehülés fokozódik. Eső a tegnapi nap folyamán csak elvétve fordult elő, leginkább a drávai és szávai bányákban.

A külföldi meteorológiai megfigyelések szerint

az időjárásban lényeges változás nem várható.

Noviszádon tegnap délnél 18 fokot mutatott a hőmérő. Az idő általában boros, nappal elég enyhe, éjjel hűvös. Az ország többi részeiben is változó az idő, Szlovéniában reggeli köddel és jelentékenyebb csapadékkal, amely azonban tegnap óta szűnőben van. Az ország déli részein is boros az idő, átmeneti kiderüléssel, a tengerparton derült ég mellett a hőmérséklet a 20 fok körül ingadozik. Tegnapi átlagos hőmérsékletek: minimum Kalinovik 6, maximum Bonater 28 fok Celsius.

Folytatás az első oldalról:

azt mondtam, hogy adok pénzt, ha nyugtát ad róla. Menyasszonyom erre szemrehányásokkal illetett s arra kért, hogy

legalább százötven dinárt adjak neki nyugta nélkül.

Mindinkább ideges lett és szemrehányásokkal illetett, majd amikor csillapítottam, elkéseredetten ezt kiáltotta:

— Azért nem akarsz nyugta nélkül pénzt adni, mert nem akarsz feleségül venni. Tudd meg, hogy mást sem fogsz elvenni.

Menyasszonyom rendkívül ideges lett és különböző szemrehányásokkal illetett. Én megfordul-

tam, hogy visszamenjek az üzletbe, ő azonban utánam szaladt és hátulról a nyakamba szurt.

— Meghalsz gazember, kiáltotta — és még egyszer szurni akart, de én elfutottam.

Koleszár ezután még elmondta, hogy a menyasszonya már régebbi idő óta gyakran fenyegeti, hogy megöli, ha mást vesz el feleségül.

A kórházban műtétet hajtottak végre Govorkovics Böskén, akinek az állapota életveszélyes. A kórházi orvosoktól nyert értesítéseink szerint Govorkovics Böskének a

nyelősővét és légzőcsővét vágta át a kés, az ütőeret azonban nem érintette.

Koleszár Jánoson tíz centiméter hosszú és egy centiméter mély szurást ejtett a leány.

Malencsics Rodoljub noviszádi rendőrtisztviselő elkészítette az első noviszádi amatőrfilmet

Tegnap mutatták be a kitűnő filmet a sajtó képviselőinek

Malencsics Rodoljub, noviszádi rendőrtisztviselő, a forgalmi ügyosztály vezetője, aki egyébként nagy szeretettel foglalkozik filmzéssel, fényképezéssel és egyéb sportokkal, néhány hónapos szorgalmas munka után

elkészítette az első noviszádi amatőrfilmet.

Malencsics filmjének „Happy end” a neve s a kitűnő darabban ő játsza a főszerepet s ő a darab rendezője is.

Malencsics személyesen készítette a felvételeket s az ő intenciói szerint készült a film rendkívül érdekes témája is, mely természetesen noviszádi vonatkozású.

A filmen felvonul a noviszádi strand, a Duna, Kamenica, Petrovaradin és a környék

beli községek, melyekben a detektívszerű cselekmény szinte izgalmas tempóban bonyolódik le. A darab többi szereplői noviszádi rendőrségi alkalmazottak, akik pompás mozzinészeknek bizonyulnak.

A Happy end-en kívül Malencsics Rodoljub „a Metrojournal mintájára saját helyszíni felvételeket is készített, amelyek Zsivkovics Petár miniszterelnök noviszádi látogatását, a Szokol-egyletek egyes jeleneteit, a repülőezred szlávját és a fruskagorai turistaéletet mutatja be.

Malencsics minden tehnikai segédeszköz és a megfelelő anyagi eszközök nélkül készítette a filmeket, annál dicséretreméltebb ez az igyekezet, mely az első noviszádi amatőrfilm megszületését lehetővé tette. Malencsics ma este az „Aeroklub”-ban mutatja be a kitűnő filmeket.

Hoover amerikai elnök titkos éjszakai ülésen tárgyalta a tőzsdei bessz-spekuláció megakadályozásáról

Az árfolyamok esése károsan befolyásolhatja az elnök pártjának választási kilátásait

Newyorkból jelentik: A tegnapi nap szenzációja az a Washingtonban kipattant hír, hogy Hoover, az Egyesült Államok elnöke vasárnap váratlanul visszatért hétvégi üdüléséről Washingtonba és a Fehér Házban

titkos értekezletet folytatott a tőzsze vezető tisztviselőivel.

A tanácskozás tartalmát a legnagyobb titokban tartják, de az elnökhöz közelálló körökből az a hír szivárgott ki, hogy a titkos éjszakai ülésen

a bessz-spekuláció megakadályozására

szolgáló intézkedésekről folyt a tárgyalás.

Az elnök szokatlan lépése azt mutatja, hogy az árak feltartóztatlan zuhanása a legnagyobb mértékben nyugtalanítja Hoovert is, mert attól tart, hogy besszhangulatnak jövátéhetetlen visszahatása lesz a republikánus párt választási kilátásaira.

A lapok az elnök eljárását annál is inkább szokatlannak találják, mert hiszen köz tudomásu, hogy a tőzsdei áresés nem annyira a spekulációnak, mint inkább az általános rossz gazdasági helyzetnek a következménye.

A szombori motorosvonat tegnap délután Noviszád mellett halálragázott egy nyugalmazott vasutat

A szerencsétlen ember azonnal szörnyethalt, a kocsiiban levő társa kiugrott és megmenekült

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután fél egy órakor közvetlenül Noviszád előtt, a szombori vasúti vonalon. A kritikus időben Mocnik Pavle noviszádi vasutas tűzifát szállított Plesa János nyugalmazott vasutasnak, aki a Darányi telepen lakik. Az egyfogatú kocsi maga Plesa Já-

nos is ült, aki az egész uton jókedvűen elbeszélgetett Mocnikkal. Abban a pillanatban amikor a kocsi a szombori vonal átjárójához ért, a délután fél egykor esedékes szombori motorosvonat rohogott a noviszádi állomás felé.

Ügylátszik, hogy a kocsi ülők nem

vették észre a vonatot, mert Mocnik Pavle nyugodtan hajtott fel a sinekre. A következő pillanatban már megtörtént a katasztrófa.

A motorosvonat mozdonya elkapta a kocsi, darabokra törte azt és a rajta ülő Plesa Jánost, aki a pályatesre zuhant, valóságos szétdarabolta.

Mocnik Pál az utolsó pillanatban leugrott a kocsirol és közvetlenül az elhaladó szerelvény mellett terült el úgy, hogy csak jelentéktelen zúzódásokat szenvedett.

A borzalmas szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. A városi tisztiorvos már nem segíthetett Plesa Jánoson, aki a helyszínen szörnyethalt. Az összeütközés következtében elpusztult a kocsi elé fogott ló, valamint a kocsi is, amely darabokra zúzódott.

Plesa János holttestét a kórház hullakamrájába szállították, ahol felboncolják. A rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, kit terhel a felelősség a sulyos katasztrófaért.

TŐZSDEZARLATOK

Szerda, október 15

A dinár árfolyama. Budapest 10.04—10.12, Bécs 12.51—12.53, Prága 59.30—59.70, Berlin 7.41—7.43, London 273.3.

Beograd. London 274.38—273.58, Páris 222.07—220.07, Newyork 56.285—56.185, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 167.75—166.95, Berlin 13.428—13.395, Bécs 7.969—7.939, Budapest 9.8946—9.8646, Brüssel 7.878—7.848.

Allampapírok: hét százalékos kölesön 86, hét százalékos Blair-kölesön 81.50—80.75, Hadikárpótlási kötvény 442—441, hét százalékos jelzálogbank kötvény 80—79.

Zürich. Beograd 9.1280, Budapest 90.15, Páris 2017.50, London 2500, Newyork 514.60, Brüssel 71.75, Milanó 26.94, Madrid 50.495, Amsterdam 207.30, Berlin 122.30, Bécs 72.58, Szófia 3.7275, Prága 15.27, Varso 57.675, Bukarest 3.0575.

Noviszád. Buza 79—80 kg Noviszád vidéki 142.50—145, Szombor vidéki 140—145, tetsőbácskai 152.50—155, tiszai 150—152.50, tiszai uszályrakomány 142.5—145, bégai uszályrakomány 145—147.50, felsőbánati 147.50—150, délbánati 140—142.50, 78 kgos szerémi 135—137.50, szlavóniai 132.50—135, árpa 107.50—112.50, zab 132.50—135, tengeri bácskai régi 107.50—110, új garantált minőség 70—75, új december—január 77.50—82.50, új 1930 március—május 97.50—100, bánati régi 102.50—105, új december—január 77.50—82.50, szerémi régi 107.50—110, új garantált minőség 70—75, új december—január 77.50—82.50, új március—május 97.50—100, száritott 90—92.50, száritott uszályrakomány 90—95. Export malmok irányarai okt-dec. 30 nap kasha vagy 1.5 százalék skontó, nullás gg és g 315, kettes 285, ötös 235, hatos 190, hetes 125, nyolcas 75. Egyéb malmok effektív kötési: bácskai új nullás gg és g 267.50—277.50, kettes 240—250, ötös 207.50—217.50, hatos 165—175, hetes 112.50—117.50, nyolcas 82.50—87.50, korpa 65—70, fehér bab 300—320.

Irányzat: Nyugodt.

Forgalom: Buzában 22, tengeriben 15, lisztben 9, korpában 4, árpában 5 és fél és zabban 1 vagon.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Barátságos. Forgalom: Csendes. Buza október 12.01—12.03, március 16.01—16.02, május 16.48—16.42. Rozs október —, március 19.38—19.40. Tengeri május 12.52—12.54, transit május 10.95—10.98.

Csikágó. Buza: Tartott. December 78.50, március 82.25, május 84 egynyelcad, július 85 egynyelcad. Tengeri: Lanyhuló. December 78 háromnyelcad, március 79.50, május 82.25, július 83. Zab: Tartott. December 48.75, március 53, május 54.50. Rozs: Tartott. December 37 egynyelcad, március 38 háromnyelcad, május 40.

Winipeg. Irányzat: Szilárd. Buza október 72 egynyelcad, december 73 egynyelcad, május 78 háromnyelcad.

Liverpool. Irányzat: Szilárd. Buza október 5 sh 6, december 5 sh 6, március 5 sh 9 május 5 sh 9.

HIREK

1930
Október
16
CSÜTÖRTÖK

Római katolikus: Gál apát. Protestáns: Gál. Görög keleti (október 3): Dionisije. A nap kel 5 óra 54 perckor, nyugszik 16 óra 54 perckor. A hold kel 0 óra 3 perckor, nyugszik 15 óra 6 perckor.

Időjárás. (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése.) Boros idő az egész országban, a tengermelléken derült és enyhe időjárás.

Időjósítás. Lassu kiderülés valószínű az egész országban, reggeli köddel.

— A ljubljánai hadseregparancsnok távozása. Ljubljánából jelentik: Trifkovic Szava hadseregtábornok tegnap adta át hivatalát Popovics Dragomir hadosztály tábornoknak. Trifkovic tábornok, akit tudvalevőleg a beográdi katonai akadémia parancsnokává neveztek ki, a napokban utazik el véglegesen Ljubljánából. A tábornok tegnap bucsulatagatásokat tett a ljubljánai egyesületek, a hadseregparancsnokság és a helyőrség tisztikara pedig bucsulakomát rendeztek a távozó hadseregparancsnok tiszteletére, aki nagy népszerűségnek örvendett Ljubljánában.

— Kétezer négyszáz huszonnégy tanuló iratkozott be a beográdi egyetemre. Beogradból jelentik: A beográdi egyetemen tegnap fejeződtek be a beiratkozások. Az egyetemre összesen 2424 hallgató iratkozott be, közöttük 612 leány. Az egyes fakultások létszáma a következő: bölcsészeti fakultás 616, jogi 1067, műegyetemi 351, mezőgazdasági 185, orvosi 121 és teológiai 84 hallgató.

— Miroszavljevics Koszta lemondott a Matica Szrpszkában viselt alelnöki tisztjéről. Miroszavljevics Koszta, a noviszádi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara elnöke levelet intézett a Matica Szrpszka igazgatóságához, amelyben bejelenti alelnöki tisztségéről való lemondását s ezt az elhatározását azzal indokolja meg, hogy a kereskedelmi kamarában elfoglalt állása miatt annyira túl van terhelve munkával, hogy a Matica Szrpszka ügyeivel nem tudna lelkiismeretesen foglalkozni.

— Közzemlére tették a noviszádi földadókivetési lajstromot. A noviszádi városi tanács értesíti a közönséget, hogy az 1930. évi noviszád—petrovaradimi földadókivetési lajstromot október tizedikétől tizenhétedikéig közzemlére tette ki. Ugyancsak 8 napi közzemlére tették ki a noviszádi járadékadóra vonatkozó kivételeket, amelyek a noviszádi adóhivatal tizenegyedik számú szabályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

„VIKTORIA” 3558
Tűkőr és üvegciszoló NOVISAD Trg Kajeginja Zorka 15
Régi buza tőr (3858) Ajánlja az összes szakmába vágó munkákat, legjobb kivitelben és a legolcsóbb árakban!

— Tizennégy évi fegyházra ítélték a sikkasztó zagrebi vámtisztviselőt. A zagrebi törvényszék tegnap hirdette ki az ítéletet Vranics Vladimir vámtisztviselő ügyében, aki öt millió dinárt elsikkasztott és a pénz egy részét mint kölcsönt Mariesics Sztevan kereskedőnek adta. A bíróság Vranicsot 14 évi fegyházra és 250.000 dinár pénzbüntetésre, Mariesicsot pedig 5 évi fegyházra és százezer dinár pénzbüntetésre ítélté.

Pillanatképek

Női kalaposüzet, délután. Tömve az ucca, a kirakatokban a legújabb női kalapdivat-kreációk. Sokan nézik a kirakatot.

Két fiatal leányával egy anya jön ki az üzletből. A leányok új kalap, csomagok a kezben.

— Anyukám megvan minden? — kérdezi az egyik leány.

— Minden megvan kislányom, csak a pénz ment el — feleli rezignáltan a mama.

***

Pályaudvaron várjuk a gyorsvonatot. A korlátok mögött sok ember szorong. Erős dübörgéssel beáll a gyors. A korlátot kinyitják.

Az emberi türelmetlenség hatalmas nyomást ad az első sorokra, néhányan felbuknak. Mindenki rohan, hogy helyet kapjon, pedig a vonat tíz percre áll.

Tülekedés az elsőbbségért!

***

Nagyváros, este. Fényárban uszik az ucca. Sokszíni fényreklámok cikáznak, hirdetik a jó, a legjobb árut.

Gondatlan, esevegő közönség sétál. Elegáns autók százai száguldanak mindentel. A villamosok esengetése, a rikancsok harsány kiáltószava, mind hozzájárul a nagyváros forgalmának jellegéhez.

Néздегелек.

A házak falai mentén rongyokbaöltözött vakok, bénák, elnyűtt asszonyok, nyolc-tízestendős gyermekek.

Mind szótlánul nyújtják esdő kezüket, a gondatlanul nyüzsgő közönség felé.

***

Egy barátom elegáns Buick autóján visz a városon keresztül. Maga ül a volánnál. Az óriási forgatagban könnyen siklik tova az autó, elegánsan kerül ki a veszélyes pontokat.

A megélhetésről beszélgetünk. Nincs kereset, munka ugyan van, de minden hitelre. Olyan nehéz a megélhetés!

Az elegáns, pompás autó, csak siklik tovább...

Fényképész

—o—

— Szeszempészéssel foglalkozott egy amerikai antialkoholista apostol. Londonból jelentik: Emanuel Herryeket, az oklahomai kongresszus volt tagját, ismert fanatikus antialkoholista apostolt, a lapok közlése szerint tiltott szeszszállítás miatt hat havi börtönrre ítélte a bíróság. Az antialkoholista propagátor lakásán nagymennyiségű rejtett szeszszeszletet és szeszleparólót találtak. Röviddel a leleplezés előtt Herryeke szesztilalmi ügynöki állásért folyamodványt nyújtott be a kormányhoz.

Pakraci Slaveks tűzifa

detailban legolcsóbban csak 4718
Ludwig Hubert i Sín cégnél, Veliki Liman, Tel. 25-47

— Jack Diamond nem árulja el merénylőit. Newyorkból jelentik: Jack Diamond, aki ellen mint ismeretes revolveres merénylőt követtek el, kétszer is felvette az utolsó kenetet, majd „Isten veletek fiúk” szavakkal elbueszított a körülötte álló detektívektől. A banditavilág becsületkódexének megfelelően Jack Diamond egyetlen szóval sem árulja el, hogy a merénylőket kik követték el ellene. A banditavezér fényes kastélyát erős rendőri készség őrzi, mert ismeretlen tettesek megkísérelték, hogy a kastélyt felgyújtsák.

— A család kereskedőség. A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta Rajics Sztevan noviszádi kereskedőség bűnügyét, aki Babics Ljubica noviszádi lakostól különböző ruhaneműket esalt ki. A bíróság két hónapi és tizenöt napi fegyházra ítélte a vádlottat.

— Exlibris gyűjtők egyesülete alakul Budapesten. Most van alakulóban Budapesten az exlibris gyűjtők egyesülete, amely évenként eserelistát és albumot fog kiadni tagjai számára. Az egyesület összeköttetést akar létesíteni és tanácsokat ad ilyen ügyekben. Érdeklődők forduljanak Pinterics Tiborhoz, Budapest VIII. József körút 8.

— Hasfűzők, méret után 110 dinártól feljebb. Fischer J. és Fia, Noviszád.

Női szakállt

és kellemetlen szörzetet a hónaljban, karon és lábakon gyorsan eltávolít a Cito-kúra. Főleg az arcon és a lábakon, amelyeket csak a lehető legkisebb selyemharisnyával takar kellemetlenül feltűnő ez a szörzet bizonyára zavarba hozta már Önt is. Ezt néhány pillanat alatt eltávolítja a Cito, garantáltan fájdalom és veszély nélkül, gyökeresen és végérvényesen.

T. asszony írja: „Boldognak érzem magam, amióta Cito-hajrtöszőreltávolította a nem kívánatos szörzetem gyökereit”. Ezt férfiak is használhatják. Szappan, kés és készülek nélkül beretvél. Ár: 12 dinár, 3 üveg 25 dinár. Dr. Nic. Kemény, Kőcsice D. Postafiók 12/M 2. Csechoslovakia.

— Elmezavarodott volt a Begába ugrott nő. Beeskerekről jelentik: A Bega tegnap délelőtt a vasuti állomás előtt partra vetette a kedden este öngyilkossá lett nőt. A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy a halott Gojkov Sztana negyven éves beeskereki asszony, aki kézimunkák készítéséből és eladásából tartotta fenn magát. Nemrégiben súlyos műtétet végeztek rajta és azóta elmezavarodott. Valószínű, hogy tettét elmezavarában követte el.

— A beogradi tejszterilizáló intézet alapkövetétele. Beogradból jelentik: Tegnap délelőtt tíz órakor tartották meg a fővárosi tejszterilizáló intézet ünnepélyes alapkövetétele. Az ünnepélyes aktuson a szociálpolitikai, a hadügyi és a közoktatásügyi miniszterium képviselői, valamint az emberbaráti és kulturális egyesületek kiküldöttei is résztvettek. Beograd városát Sztojadinovic dr. alpolgármester képviselte az alapkövetétele. Az ünnepségekről hódoló táviratot intéztek Öfelsége a királyhoz.

— A szovjet engedélyezi az Oroszországban eltemetett külföldi katonák exhumálását. Moszkvából jelentik: A szovjet kormány a napokban rendeletet adott ki, amelyben megengedi, hogy az Oroszország területén eltemetett külföldi halottakat exhumálják. A rendelet hangoztatja, hogy a holttestek kiszállítását mindenütt katonai védelemben kell részesíteni. Természetesen csak azok a hősi halottak exhumálhatók, akik külön sírban vannak eltemetve.

— Dr. Salamon Frigyes ügyvéd irodáját Noviszád, Zseljeznicska ulica 26 szám alá (Rosenstock-féle házba) helyezte át.

— Betörték a mosorini templomba. A napokban ismeretlen tettes betört a mosorini templomba, ahol feltörte az egyik pénztárt, ahonnan 950 dinár készpénzt lopott. Érdekes, hogy ugyanabban a pénztárban két nappal ezelőtt 25.000 dinár készpénz volt, ezt az összeget azonban előzőleg kivették a pénztárból, úgyhogy a betörő mindössze 950 dinárral távozott. A rendőrség a betöréssel kapcsolatban több gyanus egyént letartóztatott.

— Csalás miatt elítéltek egy petrovo-szelo-i gépészt. A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap négy havi fegyházra ítélte Deli Agoston bácskapetrovo-szelo-i gépészt aki Horvát Ferenc és Batai Pál petrovo-szelo-i kereskedőktől több méterháza szent esalt ki, az árut eladta és a pénzt pedig magának tartotta meg. Az ítélet jogerős.

— Amerikában meghalt a világ legfűsvényebb dollármilliomosnője. Newyorkból jelentik: Tegnap meghalt Kitty Green asszony, aki óriási vagyon hagyott fiára, de háztartására nem költött naponként többet 2-3 dollárnál. Vagyonát ügyes spekulációkkal szerezte. Röviddel a halála előtt gyalogosan kereste fel bankbizományosát és ott egy újságpapírosba csomagolt betétet helyezett el, egymillió dollárt. Kitty Green órákon át gyalogolt, amíg a bankbizományoshoz elért.

Deszkát, léceket és épülettűt

legolcsóbban LIŠIĆ FATELEPÉN Temerni ul
CSATORNÁN TUL 3767

— A diákzavargások miatt bezárják a spanyolországi egyetemet. Barcelonából jelentik: Az egyetemi tanács tanácsa elhatározta, hogy tekintettel a minduntalan megismétlődő diákzavargásokra, az egyetemet bizonytalan időre bezárják.

*— Aki sovány és ideges, vagy álmatlanságban szenved, igyon GERBER-féle DUP LA MALATA „GOLIAT” fekete sört.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, béltrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbe hozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó. Kapható mindenütt.**

— **Protestáns istentisztelet Kulán.** Október 19-én ünnepi istentisztelet lesz a kulai protestánsok imaházában, amelyen P. Wack torzsai lelkész a reformációról fog hatalmas ünnepi beszédet mondani. A kulai protestánsok meleg érdeklődéssel várják az elismert egyházi szónok bemutatkozását.

— **Molnár Ieát választották meg Miss Csantavirnek.** Az elmúlt vasárnap a csantaviri Atletikai Klub a Bazsó-féle vendéglőben szüreti bálát rendezett. A mulatságon, amelyet a bálrendező bizottság nagy hozzájárulással rendezett meg, a hat pár szüreti leány és legény, Lassu Sándor Lassu Ilonkával, Tölcsér Gyula Koletár Teruskával, Dér Ilonka Tutzai Imrével, Kőműves Dezső Bellányi Mariskával, Kecsenovics József Schij Katókéval és Major Dezső Müller Mancikával nagy tetszést arattak. A termet izlésesen feldíszítették és a falakon láthatunk pipát krajcáros szárral, szőlőt, paprikát, hagymát becsomagolva és más tarka-barkaságokat. A teremdiszítés után a dolgozó csőszleányok és csőszlegények megvacsoráztak és pontosan 8 órakor beengedték a terembe a vendégeket. Tíz órakor a dobos kihirdette, hogy szabad a lopás és a fiatal-ság dézsmálni kezdte a falak tarka-barkaságait, de a rendőrök, Korvai Dezső és Börösök Gyula a csőszleányok és legények segítségével a tolvajokat csaknem minden esetben megfogták és bírságot fizettettek velük. Később már aztán a kisbíró kidobolta, hogy két dinár a lopás, majd éjfél után szabad lopást engedélyezett. Ezután megválasztották Miss Csantavirt, a legtöbb szavazatot Molnár Ernő tanító Ica nevű leánya kapta, míg udvarhölgyekké Patócs Rózsikát és Szmolenszki Ilonkát választották. Az itélő bíró Horvát Ferenc rófoskereskedő volt, aki tisztjét igazságosan töltötte be. A vendégek a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban voltak együtt.

SZERÉMI TŰZIFA, SZÉN és KOKSZ
legjobb minőségben, legutányosabb áron kapható
LESZMEISTER FATELEPEN, NOVISAD
Kamenici ut végén (Vasúti átjárótól balra). Telefon 24-78.

— **Nem kötött házasságot a budapesti kommunisták két vezére.** Budapestről jelentik: Illetékes helyen a leghatározottabban megcáfolták azt, hogy Földes Pál a kommunizmus miatt letartóztatott csepeli posztógyári igazgató és barátnője Fink Emma a fogházban házasságot kötöttek volna, mert ehhez az igazságügyminiszter még nem adta hozzájárulását.

— **Verdun környékén súlyos károkat okozott az árvíz.** Verdunból jelentik: A Meuse folyó völgyében az árvíz nagy károkat okozott. Több község lakossága elhagyta lakóhelyét. A víz többhelyen elárasztotta az utakat és a zommery-lerouvillei vasutvonal is veszélyeztetve van.

— **Mi mindent tud az Odol!** Odol nemcsak a fogakat tisztítja, tartja fehéren és egészségesen, hanem meg is óvja őket a rothadástól; tisztítja és felüdíti az egész szájat és a foghúst megóvja a tulságos elpuhulástól. Hála különös sajátosságának, amellyel csak az Odol rendelkezik, antiszeptikus elemeivel áthatol a szájpadlás nyálkahártyáin és megvédi a szájat a baktériumoktól és minden erjedési folyamattól, amely — ha nem alkalmazunk óvszert — biztosan elpusztítja a fogakat.

OLCSÓ 1485
TŰZIFÁT, KOKSZOT, SZENET
beszerezhet **VINKOVICS FATELEPÉN**
NOVISAD, Futaki ut (Kószkórház mellett.) Telefon 22-57

A noviszádi kereskedelmi kamara újabb értekezletre hívja össze a szakértő köröket a forgalmi adótörvény ügyében

Sztánics Szlavko dr. kamarai titkár visszaérkezett a beográdi konferenciáról

A kereskedelmi kamarák legutóbbi konferenciájának határozata értelmében kedden délután a beográdi iparkamara helyiségeiben a kamarák által kiküldött bizottság ült össze, hogy

megtárgyalja a forgalmi adó egybevont törvényének végrehajtási módjait.

Az értekezleten a noviszádi kereskedelmi és iparkamarát dr. Sztánics Szlavko titkár képviselte. Az értekezleten az egyes kamarák képviselői ismertették álláspontjukat ebben a kérdésben és megtárgyalták azokat a módokat, amelyek egy egységes ja-

vaslat megszerkesztését tennék lehetővé.

Sztánics Szlavko dr. a kereskedelmi és iparkamara titkára tegnap visszatért Noviszádra s kijelentette, hogy

a kamara legközelebb az érdekelt köröket konferenciára fogja egybehívni,

amelyen a forgalmi adóra vonatkozó noviszádi kamarai javaslatot beszélnek meg. A beográdi konferencia november elején folytatja le tanácskozásait, amikor is újból megtárgyalják az egyes kamarák erre vonatkozó jelentéseit.

Ünnepélyes kerekék között osztották ki

a báni közigazgatás jutalmait

a noviszádi kiállításon sikerrel résztvevő iparosoknak

A díjak kiosztásánál Vujics Velja, a bánáság kereskedelmi osztályfőnöke is résztvevő

Kedden este igen szép ünnepség zajlott le a noviszádi Ipartestület helyiségeiben, ugyanis ekkor osztották ki az őszi mintavásáron résztvevő noviszádi iparoskiállítások között a királyi báni közigazgatás által megszavazott jutalmakat. A báni közigazgatás részéről Vujics Velimir a bánásági kereskedelmi és iparkamara ügyosztályának főnöke is megjelent.

Az ünnepi ülést Abramovics Milán, a noviszádi ipartestület elnöke nyitotta meg, aki beszédében üdvözölte a báni közigazgatás kiküldöttjét és hangsúlyozta, hogy az iparosok eddig magukra voltak hagyatva s úgy érezték magukat, mint az apátlan gyermekek és az iparosok soraiban még azok is, akik arra voltak hivatva, hogy az iparosok érdekeit megvédjék, ehelyett veszekedést és nézeteltéréseket támasztottak,

most azonban érzik a bánáság gondoskodását és atyai irányítását, amiért hálaikat fejezik ki a bánáságnak.

Arra kérte az osztályfőnököt, hogy támogatja az iparosok háláját a bánáság s felhívta, hogy többször is látogasson el az ipa-

rosok körébe, ahol közvetlenül és legpontosabban szeresheti be értesüléseit az iparosok helyzetéről és kívánságairól. Vujics osztályfőnök meghatottan köszönte meg az üdvözlő szavakat és kijelentette, hogy mindig szem előtt fogja tartani az iparosok szükségleteit.

Ezután következett a bánáság jutalmának ünnepélyes szétosztása, amit

a megjutalmazottak nevében Palásthy Ádám noviszádi cipészmeister köszönt meg meleg szavakkal.

Beszédében hangsúlyozta, hogy valamennyien arra fognak törekedni, hogy a jövőben is minél szebb munkákat állítsanak ki. A mostani kiállításon csak rövid idő állt az iparosok rendelkezésére, hogy előre készíthessenek remekmunkákkal, a jövőben azonban erre idő is lesz s talán a mai gazdasági válságban is enyhülés fog beállni, úgy hogy a kézművesek nagyobb számban vehetnek részt a kiállításon, mint az idén.

Vujics osztályfőnök a legnagyobb megelégedéssel távozott a gyűlésről, amely minden tekintetben szépen sikerült.

Magyarország rövidlejáratu külföldi függőkölcsönt akar felvenni

Budapestről jelentik: Pénzügyi körökben azt beszélnek, hogy a magyar kormány rövid lejáratu, függőkölcsön felvételéről tárgyal egy külföldi pénzcsoporttal. Ezért utazott Londonba Szcitovszky Tibor, a Hitelbank elnöke, aki Londonban a Rotschild-csoporttal tárgyal két-három éves függőkölcsön felvételéről. Ezzel párhuzamosan belöldi kölesön felvételéről is tárgyalnak. Szó van arról, hogy a budapesti nagybankok

kedvező kamattal mellett ötven-hatvan millió pengős kölesön folyósítanak a kormány-nak a súlyos gazdasági válság enyhítésére.

POPOVIĆ
DESZANKA KRÉM
a kozmetika csodája! Saját érdekében próbálja ki, sohasem fog többé más krémet használni.
Egyedülről:
HELLER I VAŽONJI, VEL. KIKINDA

A noviszádi kereskedők és gyáriparosok egyesülete beadványt intézett a kereskedelmi kamarához, a postai csomagok zilált állapotban való kézbesítése és a csomagburkolatok elvámolása miatt

A kamara illetékes helyre fogja eljuttatni a beadványt

A noviszádi kereskedők körében az utóbbi időben számos panasz hangzott el, hogy a postai csomagokat meglehetősen zilált állapotban kézbesítik és legtöbbször az áru burkolata az ide-oda dobálás következtében teljesen tönkre megy.

Különösen áll ez olyan csomagokra, amelyek a vámhivatalon keresztül mennek, itt azonban a panasz még azzal bővül, hogy

nemcsak a csomag tartalmát, hanem sokszor még a burkolatát is megvámolják úgy, hogy a kisebb értékű áruknál a vám sokszor meghaladja az áru érté-

— **Megnyitották a csődöt a megszőkött gabonakereskedő vagyonára.** Beeskerekéről jelentik: Néhány héttel ezelőtt rejtélyes körülmények között hirtelen eltűnt Landgraf Antal jaszatombicsi gabonakereskedő. Családtagjai nem tudtak bizonyosat mondani, hogy Landgraf hol tartózkodik és a nyomozás sem tudta tartózkodási helyét felfedezni. Landgraf eltűnésének érdekes előzményei voltak. Bizományba vett át nagymennyiségű gabonát, az árut annak idején eladta és elutazásakor mintegy fél millió dinárt vitt magával. A károsultak csődnitást kértek Landgraf vagyonára, amit a beeskereki törvényszék, mint kereskedelmi bíróság tegnap el is rendelt. A követelések

két is.

A noviszádi kereskedők és gyárosok egyesülete egybegyűjtötte az elhangzott panaszokat és beadvánnyal fordult a kereskedelmi és iparkamarához, amelyet értesített ezekről a panaszokról és arra kérte, hogy a kamara hivatalból tegye meg a szükséges lépéseket illetékes helyeken ezeknek a bajoknak az orvoslására.

A kereskedelmi kamara vezetősége ígéretet tett arra, hogy a panaszok ügyében illetékes helyeken el fogják járni és azok orvoslását fogják követelni.

bejelentési határideje október 30. Tárgyalás november 10-én lesz.

— **November közepén ül össze a vámbizottság.** Beogradból jelentik: Az országos vámbizottság november közepén kezd meg tanácskozásait. Az értekezleten döntő fontosságú határozatokat hoznak a belföldi vámtarifá reformjára vonatkozólag.

— **Jugoszlávia is részt vesz a római nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson.** Rómából jelentik: Október 16-án nyílik meg Rómában a X. nemzetközi mezőgazdasági kongresszus, melyen Jugoszláviát Rákics Milán római jugoszláv követ fogja képviselni.

MOZI

Hálás és kifizető dolog-e gentlemannak lenni?

— Ötven évvel később kellett volna születnem — mondotta egy ízben Adolphe Menjou, midőn az elvégzett munka után barátaival a műteremben üldögélt. Az 1930-ik év típusa, vagyis az én típusom akkor sokkal népszerűbb lesz és a mozilátogatók milliói között tiszteletnek is fog örvendeni. Egyszóval, tulkorán születtem.

Igy vetette fel Menjou az érdekes témát és senkinek nem jutott eszébe, hogy a műterem valójáról, amelyen a társaság ült felkeljen, annál kevésbé, mert mindannyian a kocsiárra vártak, hogy az Menjou lakására szállítsa őket. A kocsi azonban hiába várták, a téma pedig egyre érdekesebbé vált. A társaság figyelemmel hallgatta Adolf Menjou szavait.

— Szeretném — folytatta Menjou — ha az egész világ szívesen fogadna, — természetesen mint művészt. Ezt a kis dicsőségsszomját megengedhetem magamnak, nem? Sajnos, azt kell megállapítanom, hogy a nemzetközi publikumnak van egy része, amely nem tudja megérteni típusomat, nem tudja, mit akarok benne kifejezni. A nagyvárosok közönségének rendkívül tetszik ez a típus, de a kisebb helyek közönsége előtt olyan vagyok, mint aki fejfel akar keresztültörni a falon. Egy és ugyanaz, azon filmemről egy ízben háromféle táviratot kaptam: 1. London: Filmje igazi szenzáció volt. 2. Páris: Kolosszális siker. 3. Amerika egy földművelő részéből: A film megbukott.

— Miért nem változtatja meg a típusát — kérdezte az egyik jelenlevő — ha ez a közönség egy részének nem tetszik? Emlékszem, hogy az „A woman of Paris” című filmjében minden lehető típust megjártam. Nagyszerű jellemzés volt ebben a filmben.

— Soha sem fogom elhagyni a típusomat — hangzott a felelet. Nem hagyom el egyszerűen

azért, mert a közönség legnagyobb részénél nagyobb sikereimet vele arattam. Ezenkívül nem adom fel a reményt, hogy a közönségnek azt a részét is megnyerem vele, amelyet nem tudott eddig felfelfelkesíteni a játékom. Az én típusom azok részére, akik a korukkal haladnak, nem titok, ez a nagyvárosok típusa, jól nevelt, jól ápolat és a legjobb fellépéssel. Az ember, aki szereti a szatírákat, a humort és ismeri a nőket. Ember, aki modern életet él és akit csak azok nem érthetnek meg, akik a modern életet egyáltalában nem ismerik.

— A walesi herceg típusára gondolok, Alfons spanyol király típusára, az indorai maharadzására, mindez egy keverve az én modern típusom. Ezek közül egyik sem a kezével dolgozik, hanem neveléssel és mesés fellépéssel. A sűrűn lakott Európában ezt a típust jól ismerik és hogy milyen hasznat hoznak nemzetüknek, az is ismeretes. S ezzel a típussal Európában, közelebről pedig Franciaországban hatalmas sikert aratok.

— Hogy miért tetszik ez a típus Franciaország vidéki közönségénél s miért nem Amerikában? Mert Franciaország vidéki közönsége szoros összeköttetésben áll Párizsal, míg Amerika vidékei távol vannak a nagy városoktól. Amerikában ez legfeljebb ötven év múlva fog megtörténni. Ezért kellett volna ötven évvel később születnem...

— De talán még ezt is megfogom érni és a beszélőfilm közelebb hozza ezeket a vidékeket is a fővárosokhoz. A hangos film útján a közönségnek ennél a részénél is győzni fogok. Ezért kifizető dolog gentlemannak lenni és annak maradni.

Egyébként Adolphe Menjou most irt alá hosszulejártat szerződést a Metro Goldwyn Mayer filmvállalattal, hogy néhány nagy német, angol, spanyol, olasz és francia beszélőfilmben fog felépni.

RADIÓ MŰSOR

Csütörtök, október 16

Beograd. 10.30: Gramofónhangverseny. 12.45: A rádiókvartett déli hangversenye. 13.30: Hírek. 17.05: Raszinszki egy Maupassant-novellát olvas fel. 17.30: Begovics Szima népdalokat énekel. 19: Francia nyelv

kurzus. 19.30: Orvosi előadás. 20: Prágai átvitel. 22: Pontos időjelzés, hírek. 22.15: A rádiókvartett esti hangversenye.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Vezényel Kraul Antal. 12.05: A Mándics szalózenekar hangversenye. 4: Rádió Szabad Egyetem. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 5.10: A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. 5.40: Id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje. 6.30: Göllner Aladár dr. felolvasása. 6.50: Angol nyelvoktatás. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A Nemzetközi Rádió Unio tiszteletére az Operaház díszelőadásának közvetítése. Farsangi lakodalom. Vigopera három felvonásban. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Gramofónhangverseny.

Prága. 4.20: Népképzőelőadás. 4.30: A Jeruzsálem uccai zsinagóga énekkarának közvetítése. 5.30: Gyerekkuckó. 5.40: Brünn. 6.20: Német hírek, ifjúsági óra zenével. 7.15: Hírek. 7.20: Csevegés. 8: A cseh filharmónikusok szimfonikus hangversenye, műsorbemondás szerint. 10: Időjelzés, hírek. 10.20: Orgánjáték.

Wien. 11: Könnyű hangszerszólók gramofónon. 11.30: Modern táncok gramofónon. 12: Cerda-zenekar Heller Mária énekével és Heller József lantjátékával. 1: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, műsorbemondás. 1.20: Déli zene folytatása. 3: Időjelzés és időjárásjelentés, tőzsdehírek. 3.20: Szórakoztató zene gramofónon. 4.25: Mengelberg és az amszterdami hangversenyház zenekarának játéka gramofónon. 5: Hallkrol és sellókról, felolvasás lantdalokkal. 5.30: Hogyan nézzük a képeket. 6: A legkisebb lakás. 7: A részvényjog új útja. 7.30: Időjelzés, időjárás, műsorbemondás. 7.35: Wölff Fritz kamaranékes hangversenyének részben való közvetítése a nagy hangversenyház terméből. 8.30: Eysler: Művészvár című előjátékából és két felvonásból álló operettje a stúdióban. Utána: Különléle közlemények.

Péntek, október 17

Beograd. 10.30: Gramofónhangverseny. 12.45: A rádiókvartett déli hangversenye. 13.30: Hírek. 17.05: Felolvasás. 17.30: Táncczene gramofónlemezek. 19 óra 30: Német nyelvkurzus. 20: Gyorgyevics Dmitrije egy öreg vándor emlékeit mondja el. 20.30: Az akadémiai oktett hangversenye. 21.30: A rádiókvartett esti hangversenye Ninkovics Grosana Kornélia énekművésznő közreműködésével. 22.30: Pontos időjelzés, hírek. 22.45: Gramofónhangverseny.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 12.05: A 2. honvédelmi vezényel zenekarának hangversenye. Vezényel Szeghő Sándor. 4: Buda László felolvasása: Napi jeremiádák. 5: Szlovák-magyar nyelvoktatás. 5.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Vezényel Bor Dezső. 6.45: Gyorsírótanfolyam. 7.15: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje. A zene szünetjében ügétversenyeredmények. 8: Fischer Géza felolvasása: Divat és kultúra. 8.30: A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenye. 9.30: A bécsi filharmóniai társaság zenekarának hangversenye Bécsből. (Schönberg első zenei művei). Karnagy Arnold Schönberg. Utána közlbelül 10.25: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Szabó Guy László jazzzenekarának hangversenye.

Wien. 11: Klasszikus nyitányok gramofónon. 11.40: Könnyű zene gramofónon. 1: Időjelzés és időjárás, hírek, műsorbemondás. 1.10: Pattiera Tino tenorista előadása gramofónon. 1.25: Léner vonósnégyes Mozart C-dur vonósnégyesét játssza gramofónon. 3: Időjelzés és időjárás, tőzsdehírek. 3.20: Silving-zenekar. 5: Az örök anyáról. 5.30: Nagy mesterek ifjúságáról, sorozat. 6: Utazási és idegenforgalmi hírek. 6.15: Az embersport heti jelentése. 6.30: Beszélgetés a mai leányról. 7.30: Időjelzés, időjárásjelentés, műsorbemondás. 7.35: Kassowitz-zenekar. 8.45: Felolvasás az indiai fajokról és az őstörténetükről. 9.15: Schönberg Arnold zeneszerző és művei, felolvasás. 9.30: A bécsi filharmónikusok hangversenye Schönberg Arnold vezényletével és Topitz Antal dalaival. Schönberg első alkotásai korszakából való zeneművei. Utána különféle közlemények.

Prága. 4.30: Kamarazene. Bach C-moll és Novák D-moll hegedűszonátája. 5.30: Gyerekkuckó. 6.10: Munkásszervezetek története. 6.20: Német hírek könyvszemle. Felolvasás a talajvizsgálatról. 7.15: Hírek. 7.20: Ivakics Józsa: A vetélytársnő c. háromfelvonásos színműve a Stúdióból. 9: Brünn. 10: Időjelzés, hírek. 10.20: Mor. Ostrava.

A noviszádi, szuboticaí, oszijekai és becskerekai alszövetségek kartelbe tömörülnek a kölcsönös bírócsere szempontjából

Ifju Hadzsi Koszta dr., a noviszádi alszövetség elnöke vasárnap Oszijeken járt, ahol többek között nagy sikerrel előadást tartott a jugoszláv válogatott futballcsapat délamerikai utjáról. A kitünően sikerült és nagy tetszéssel honorált előadás után, Hadzsi dr. elbeszélgetett az oszijekai alszövetség vezetőivel és a szuboticaí alszövetségnek Oszijeken tartózkodó néhány vezető tagjával.

A beszélgetés során többek között olyan érdekes ötlet merült fel, amely ha kivitelre kerül, nagymértékben hozzájárul az érdekelt alszövetségek futballsportjának konszolidálásához. Arról van szó, hogy a noviszád alszövetségben eldöntésre kerülő fontosabb mérkőzések vezetésére a csapatok a szuboticaí, vagy az oszijekai alszövetség bíróküldő bizottságától kérnek bírót, hasonlóképpen a másik két alszövetség valamelyikétől kérik a bíró kiküldését fontosabb mérkőzéseik vezetésére a szuboticaí, vagy az oszijekai alszövetségek csapatai. Az akcióba valószínűleg belevonják a becskerekai alszövetséget is.

A gondolat megérdemli, hogy komolyan foglal-

kozzanak vele az érdekelt sporthatóságok. A mai jó közlekedési viszonyok mellett nem jelent különösebb anyagi megterhelést, ha valamelyik egyesület a szomszédos alszövetség területéről hív meg bírót a mérkőzés vezetésére, viszont a játékosok és a közönség szempontjából megnyugtató az a tudat, hogy a fontos mérkőzést semleges bíró vezeti.

Ugy tervezik, hogy a mérkőzést játszó egyesületek legalább 8-10 nappal a mérkőzés előtt írásban bejelentik annak a két szomszéd alszövetségbeli bírónak a nevét, akit a mérkőzés vezetésére kiszemeltek. A kérelmet az illetékes bíróbizottság továbbítja a szomszédos alszövetség bíróbizottságának, amely azután közli, hogy melyik bírót küldte ki. Valószínű, hogy a Bírak Testülete elősegíti a három alszövetségnek ezt a törekvését és eltekint azoktól a formalitásoktól, amelyek jelenleg a más alszövetségből való bírógényléskor kötelezők.

Az ügyben hírszerint már folytatódnak a tárgyalások és néhány héten belül be is fejeződnek.

A szuboticaí másodosztályú bajnokság állása

A szuboticaí másodosztályban vasárnap három mérkőzés volt. Két mérkőzést a favoritok nyertek, a harmadik eldöntetlen maradt. A lelkesen küzdő Hajduk 3:0-as eredménnyel maga alá gyűrte a csapatkódva játszó Rádnicskit, a TANK 5:0-as arányban biztosan győzött az ujonc Hakoahval szemben, a Konobarának pedig sikerült az utolsó percben eldöntetlenné tenni a mérkőzést. A csapatok helyezése csak annyiban változott, hogy azok a csapatok is résztvettek a vasárnapi fordulón, akik eddig még nem játszhattak. Eddig az első helyet a Konobar tartja, de nem pontelőnnyel, hanem csak gólaránnyal a Hajduk előtt. A tabella végén a Rádnicski és a Hakoah kullognak, mindkettő csak egy mérkőzést játszott, de azt is elvesztette.

A pontos sorrend a következő:

Konobar	3 1 2 0 7:3 4
Hajduk	3 1 2 0 7:4 4
Jugoszlávia	1 1 0 0 2:1 2
TANK	2 1 0 1 5:4 2
BSK	1 0 1 0 2:2 1
Szloboda	2 0 1 1 2:3 1
Rádnicski	1 0 0 1 0:3 0
Hakoah	1 0 0 1 0:5 0

Topola:

Topolai JAK—Dulcis 4:1 (1:2). Bíró: Poljakovics. Ideális futballidőben, szép győzelmet aratott Topola, régi riválisa a Dulcis felett. A mérkőzésen Topola megmutatta játékbéli fölényét a cukorgyári csapat felett. A Dulcis a hozzáfűzött reményeket ez alkalommal nem váltotta be. Topola átérve a meccs fontosságát, ugyancsak elemében volt. Az első félidőben már kidomborodott a JAK fölénye és nem volt nehéz megjósolni a győzelmüket. Szentí már az ötödik percben megszerzi az első gólt és azután is egymásután viszi a támadásokat és bombázza a Dulcis kapuját. A 35. percben Szentí—Palusek kombinációból megszületik a második gól. A 41. percben Szentí egy „potya” gólt juttat a Dulcisnak. A második félidőben a Dulcis játékosok cserél és vehemens támadást indít Topola ellen, de eredménytelenül, mert a topolai védelem résen van. A mindinkább erősödő hazai támadás eredménnyel jár. A gól felvillanyozza a topolai csatársort és egymásután vezetnek veszedelmes támadásokat a Dulcis ellen. A kapusnak dolga akad, de szépen ment. Egy rövid ideig Dulcis-főlény alakul ki, míg Palusek II bombalövése a harmincadik percben beállítja az eredményt: 4:1.

A topolaiak közül Szentí játéka emelkedik ki legjobban, jók voltak még Palusek I, Palusek II és Kálk II. A Dulcisból a kapus volt kitünő. A bíró jól vezette a mérkőzést.

Pancsevó:

PSK—Jedinstvo 0:0. Bajnoki. Bíró: Mojics. (Becskekerek). Izgalmas, erősiramu játék után eredmény nélkül végződött az igen fontos mérkőzés. A PSK két fiatal játékosat szerepeltetett csapatában, akik rutin hiányában igen félénken mozogtak a pályán. A játék egész tartama alatt igen éles volt a játék, egyik fél sem tudta komoly gólhelyzetét értékesíteni. A mezőny legjobb embere Szohl (PSK) balhátvéd volt. A bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Feketics:

Feketicsi SC—Kulai Hajduk 3:0 (3:0). II. oszt. bajnoki. Bíró: Sztipics. A vendégcsapat már a kezdetnél összeroppant. Teljes védelemre szorított. A csatársor ritkán jutott labdához, de azt is rögtön leszerelte a Kollár-Traktor háttérpár. A második félidőben erősebb volt a játék irama, a Hajduk nem rettent vissza a nagyobb faultoktól sem melyek sűrűn követték egymást, s a bíró csak keveset vett figyelembe. A bíró nehézkesen és gyengén bíraskodott, mindkét részről sok hibát nézett el.

Banat—Jadran 2:0 (0:0). Bajnoki. Bíró: Mojics. Bár a Banát biztos favoritként ment a küzdelemben, nem hiányzott sok, hogy egy pontot elveszítsen. A Banát ugyan jó volt, de a Jadran lelkes védelme minden akciót szétrombolt. Az első félidőben a Banát fölénye ellenére sem tud eredményhez jutni, sőt egy tizenegyes büntetőrugást is a kapus kezébe rugnak. A második félidő 22. percében hoz gólt

egy büntetőből a Banát. A játékot, a bíró, incidensek miatt többször felbeszakította és csak a meg hosszabbított időben szerzi meg a Banát második gólját. A bíró nehéz feladatát jól végezte.

PSK I. b.—Jedinstvo I. b. 1:1 (1:0). A PSK ezzel az eldöntetlen játékkal megszerezte az ősz szezon b. csapatok bajnokságát.

Bíróküldések a szuboticaí alszövetségben. Elsőosztály: Szand—Bácska: Krausz, Szombori Szoko—Szentai Rádnicski: Vukovics, Dulcis SK—Tri Zvezde: Sefcsics, Sztaribecsei Szoko—Vrbászi SK: Balázs, Szombori SK—Szombori TK: Percsics, Szentai AK—Odzsaci SK: Danis. Másodosztály: Szand I. b.—Bácska I. b.: Spanyol, Rádnicski SK—Hakoah SK: Drenkovics, Bunjevacski SK—Szuboticaí TANK: Mitrovics, Jugoszlávia SK—Konobarszki AK: Ruzman, Bácskogradistei AK—Moli Szoko: Lozanov, Bezdáni SE—Szombori Rádnicski: Horvácki Péter, Kulai Rádnicski—Csantaviri AK: Csajági, Bácska—Topolai Jugoszlávia—Feketicsi SK: Kuluncsics Luka. Barátságos: Tri Zvezde SK—Szombori Zsak: Blazsek.

A Ferencváros kiesett a Középeurópai Kupáért folyó küzdelmekből

A bécsi Rapid tegnap Budapesten játszotta második mérkőzését a Ferencvárossal a Középeurópai Kupáért. A mult szerdán a két csapat Bécsben mérkőzött és ez a küzdelem a Rapid fölényes 5:1 gólarányú győzelmével végződött. A tegnapi mérkőzésre a Ferencváros néhány tartalékkal állt ki, ami eleve kétségessé tette, hogy négy gólkülömbsséggel legyőzhesse a kitünő formában levő Rapidot. A mérkőzés a Ferencváros 1:0 arányú győzelmével végződött ugyan, de a budapesti csapat kiesett a Középeurópai Kupáért folyó további küzdelemből.

Könnyű, állandó otthoni foglalkozás!

Egy nagy kötőipari szövetkezet keres olyan szorgalmas férfiakat és nőket, — tekintet nélkül eddigi foglalkozásukra, életkorukra és lakhelyükre, — kik hajlandók volnának saját otthonukban, állandóan, harisnyakészítéssel, háziiparszerűleg foglalkozni. Kis kötőgépet és kötőanyagot a szövetkezet bocsájít rendelkezésre. A kitanítás, mely 3-4 napot vesz csak igénybe, díjmentes. A munkabért a szövetkezet mindenkor készpénzzel fizeti. Minden egyes jelentkező — kivétel nélkül — azonnal bővebb utbaigazítást nyer a „PLETIVO I TKIVO” szaklap kiadóhivataltól, Osijek, ha válaszbélyeget mellékel. 4797

Szőlőtulajdonosok!

Aki szőlőjét nemesített tökével akarja beültetni, kérjen alulírott szőlőtulajdonostól díjmentes árjegyzéket

MILOS VICKOVICS
szőlőtulajdonos, SREMSKA KAMENICA

3 szobás modern 4689

lakások

és üzlethelyiségek Noviszádon a Kraljica Marija bulváron f. évi november 1-ével kiadó. Bővebb felvilágosítást ugyanabban a házban Popovics Daka építész mérnök irodájában nyerhetők.

Halló!

Ne vegyen rádiót

amíg meg nem tekintette elsőrendű rádiókészülékeimet!

Allandó raktár

TELEFUNKEN

PHILIPS

SCHALEKO

és egyéb világhírű rádiókban és hangszórókban eredeti gyári áron 6-12-18 havii részletfizetésre is. Új típusú készülékek antenna nélkül.

FIGYELEM!

Átalakítunk régi akkumulátoros készülékeket modern villanyrádiókká, teljes jótállással melletti! Régi akkumulátorok felszerelése, akkumulátor töltés. Allandóan friss zseblámpa elemek és anódbattoriák kicsinyben és nagyban.

KRAUSZ SAMU rádió szaküzlete
NOVISAD, Kralja Petra ul. 7

Eladó

más vállalkozás miatt HORGOS központjában elsőrangú VENDEGLŐ nagy családi házzal, nyolcszáz négyzetméterrel telekkel, összes mellőkhelyiségek és gazdasági épületekkel, szép kerttel. Továbbá teljes vendéglői inventár (hordók nélkül) kitünő pince. Teljes billiárd felszerelés.

Közelebbit
GULASSA LÁSZLÓ
PALICS 5561

DARVAS GABOR:

„Mindent meggondoltam és mindent megfontoltam...”

Regény

(16)

Az egyik épen akkor libbent el előttünk. Hosszú száraz alakja az egyenruhában meg inkább hasonlított előlről-hátulról egy deszkához. Dr. Vass üdvözlését barátságosan fogadta s egy pár szóra meg is állott vele.

— Good day doctor! szólt — ugy lát-szik ismerték egymást. Hangja sokkal kellemesebb, csengőbb volt, mintsem hittük volna.

Dr. Vass ügyesen keverte az angol szót a némettel. Így kiegészítve megértették egymást. S dr. Vass főorvos elég helyre fű volt ahhoz, hogy az angol hölgyek nehézség nélkül így is megérthessék...

Hamarjában kitudakolta tőle dr. Basics igazgató hangulatát, s mindannyian megindultunk az iroda felé. A hűvös folyosókon szinte láztunk, amiben azonban nagy része volt az izgatottságnak is.

Pár pernyi várakozás után beengedtek bennünket. Dr. Basics az íróasztala előtt állva, szokása szerint bajuszát rágyva, nagy, vérbeborult szemével egykedvűen nézte a beyonuló csomó embert, csak szempillái pislogtak megszakítás nélküli idegességben.

Mikor beléptünk, katonásan felsorakozva állottunk meg előtte. Vass főorvost kézfogással üdvözölte s cigaretájával kínálta meg. Azután, mielőtt egy szó is esett volna, Jóska elé állott. A következő pillanatban két pofon csattant gyors egymásutánban s mi megrökönyödve láttuk Jóska sapkáját az asztal alá repülni. Ugy lát-szik, azt hitte, hogy valami fegyvelemsértésért let-tünk előállítva.

Vass doktor felugrott, s alig tudta meg-értetni vele, hogy tévedés van a dologban. Rögtön belefogott a magyarázkodásba, nehogy a félreértés valamennyiünk felpofozása-val járjon...

Mig Vass doktor magyarázott, beszélt, izzadt, hogy a szörnyűségeket megvilágítsa, Jóska esendően odaság nekem, pirosló képét tapogatva:

— Csak arra vagyok kíváncsi most, mit kaphatnak majd azok?

Basics igazgató a körülményekhez képest nyugodtan hallgatta dr. Vass jelen-

tését végig. Azután mindannyiunknak el kellett mondanunk a látottakat. Ki szerbül, ki németül el is mondotta. Vésztjósító tekintettel meredt ránk a félelmetes ember, s arcizmai idegesen rángatództak. Aztán kiküldött mindannyiunkat.

Vass doktor egy álló óránál tovább tárgyalt vele, s mikor kijött, egészen ki volt pirulva. Megtudtuk, hogy Basics módfelett fel volt háborodva. Nem csodálkoztunk rajta. Ő sokkal kisebb dolgokért is felháborodik. Azután, hogy még ma intézkedni fog, hogy a garázdálkodás megszűnjön. Jóska meg a kiállott pofonok fejében felmentette a sírásás kegyeletes mester-ségétől, s dr. Vass kórházában osztotta be szolgálatra.

Dr. Basics dicséretére legyen mondván — ha már a szörnyűségek a tudta nélkül meg is történtek — az események követték egymást. Egy félóra múlva négy fegyveres katona szállott ki egy tiszttel, s dr. Vass jelentése alapján őrizetbe vettek mindenkit, akinek a kegyetlenkedésekhez a legkisebb köze is volt.

Az egész tábor összeszaladt. Egészségesek, betegek egyaránt. A „doktor ur” egész vezérkarával, batyuját maga cipelve vonult el a bámoló foglyok néma sorai között. Csak Jóska szólt oda neki, a Peti puk felé mutatva:

— A civkert majd ott vegye le, mert leeshet!...

***

Mint ha a lélegzés is könnyebb lett volna ezek után. Vass doktor maga elé rendelt mindannyiunkat, s komoly megbeszélést folytatott velünk. A kórház vezetésével mint rangidősebbet engem bízott meg. A személyzet kiválogatását is rám bízta teljesen.

„Lehetlent kell csinálnunk, — mondotta. A szerb parancsnokság részéről jóindulatnál egyebet nem igen várhatunk, mert egészségügyi tekintetben jómaguk is támogatásra vannak szorulva. Iparkodniok kell, hogy rendet és tisztaságot teremtsenek, mert csak így tudjuk sikeresen legyőzni a pusztító járványt, mely már eddig is meg-tizedelt bennünket. Ugy dolgozzék mindenki, hogy magának dolgozik. Ha társát megvédi, magát is megóvjá azzal.”

Lelkesen, bizakodóan, bátran beszélt. A háború — mondta — még jóideig eltarthat. Iparkodni kell türelemmel állapotokat teremteni magunk körül, ha csak nem akarunk egy szállig nyomorultul elpusztulni. Ma a tifusz van itt, holnap a kolera jöhet. Dolgozzék tehát mindenki magáért, s az összeségért. Bennem — folytatta — mindig a legkészségesebb támogatójukat, irányító-jukat, szerető bajtársukat fogják találni.

Ugy rangomat, mint tudásomat csak arra kívánom a fogságban használni, hogy érdekeiket képviseljem, s a lehető legtöbb előnyt szerezzem meg a foglyok részére...

Ezzel egy új éra kapuja nyílt fel a szerbiai fogságunk történetében. Lázasan fogtunk munkához, habár eleinte azt sem tudtuk hol kezdjük el. Mayer Gyurka mellett maradt, Dobi azonban nem akart visszajönni a kórházba. Megértettük őt. A multkori szalonna tényleg nagyon jó volt... nem is erőszakoltuk tovább. Az egészszeme-lyzetet, még azokat is akik megmenekültek a feljelentéstől felváltattam. Az eltöltött idő alatt elég alkalmam volt az emberek közül a megbízhatókat megismerni. Jóska szakács lett. Szőke cukszírer pedig a szolgálat vezető. Bieliket irnoknak tettem. Medvesi, Ujka, Juhász stb. mind visszakerültek.

Legelőször a betegszobákban néztünk körül. Vass főorvos tüzetesen vizsgálta meg mindegyiket, s a kórház padlásán talált régi iratok tiszta felőlől fejedulát készített mindegyiknek. Felvettük az összes betegek nacionálját, majd a pontos diagnózis került sorra. Több mint kétheti munkába került, míg többé-kevésbé mindegyiknek ismertük a baját. Rettenetes kép tárult elénk. Még mindig sok volt a tifusz, mely a legkülönbözőbb válfajaiban jelentkezett: kiütéses és hastifusz, vérhas és visszatérő-láz tömérdek akadt. De még több volt az olyan beteg akinek bajához tuberkulózis is járult vagy pedig a tifusz átszenvedése után annak következményeiben szenvedett: vese-baj, szivgyöngeség stb. Gyógyszer alig állott rendelkezésre, úgy, hogy gyógykeze-lésre egyelőre gondolni sem lehetett.

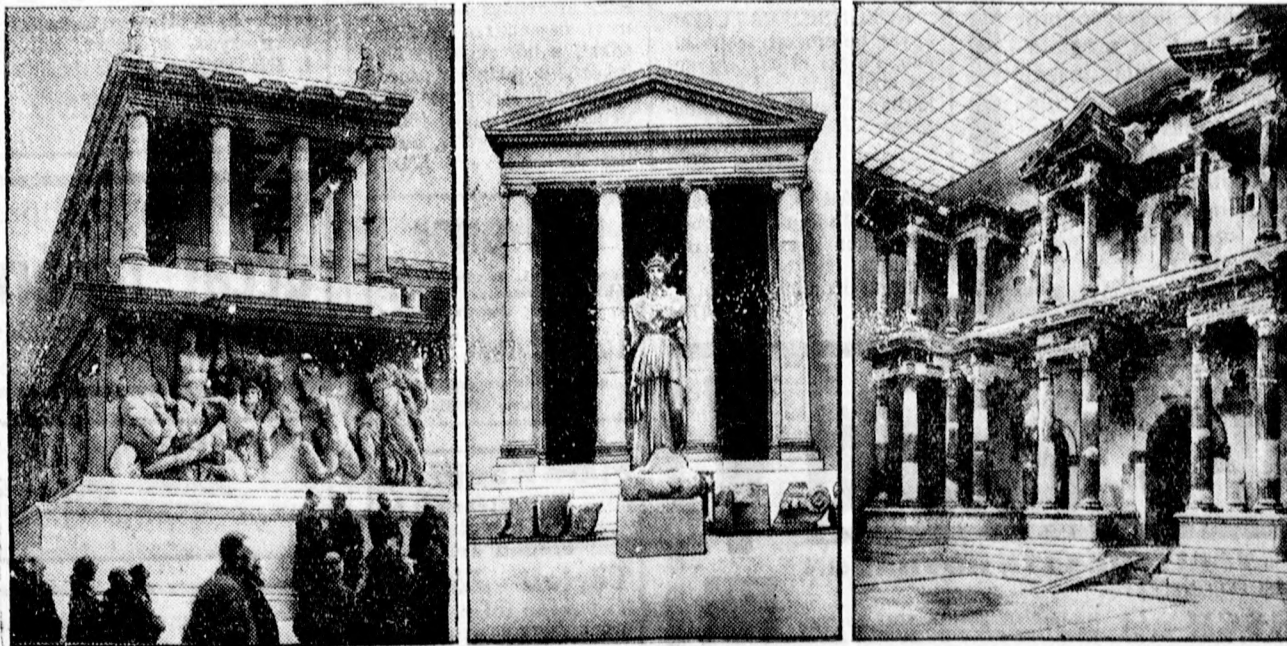
Minden iparkodásunk abban merült ki, hogy tisztaságot teremtsünk s a tetüket elpusztítsuk.

Legelső dolgunk volt tehát valamilyen fertőtlenítő után járni. Az egyik főzőüst látszott erre legalkalmasabbnak miután hermetikusan le lehetett zárni. Egy volt osztrák magyar hadseregbeli tábori konyhából származott.

A régi hullakamrák egyikében állítottuk fel, egy tüzhelyet építve alája sárból. A betegekről turnusokban szedtük le az alsó és felsőruhát, s jól kifőztük. Kitergettük a fűre s a nyári meleg napon hamarosan megszáradt.

A második legfontosabb feladatnak a mosoda felállítása látszott, melyet nagynehezen szintén megoldottunk. Szappan híj-ján a kifőzés után a ruhákat homokkal dörzsöltük ki.

(Folytatása következik)

A Pergamon muzeum megnyitása Berlinben
A berlini állami muzeumok centennáris ünnepségei alkalmából megnyitják a Pergamon muzeumot is. Képünk a Pergamon

muzeum egyes részeit mutatja. Balról jobbra: A pergamon oltár balszárnya, Zeus Sopolis temploma Magnesiából. A Miletli vársártér kapuja.

A Pergamon muzeumban ógörög emlékeket gyűjtöttek össze és ezeket úgy állították fel, amit a klasszikus Görögországban állottak.

Városi Mozi Subotica

Hétfőtől Október 13-tól

Egy UFA tonfilm

Halhatatlan lump

(DER UNSTERBLICHE LUMP)

Főszerepben

GUSTAV FRÖHLICH
és LIANE HAIDElőadások kezdete minden nap 4, 6 és fél 9-kor.
Kezdes helyárak: 7, 10, 12, 14, 16 és 18 dinár.

VEGYEN FEL KÖLCSÖNT!

80% kamatláb mellett Kaphat:

Amortizációs kölcsönt 10, 15, 20 évre
Holdanként prima föld után 4-4000 din.
Váltó kölcsön: 11, 12, 13% mellett 5-10 évi lejáratl
Holdanként 4-5-6000 dinárért folyójtBANKARSKA RADNJA SUBOTICA
Manojloviceva 7

Zsák

Ponyva
Zsineg

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák- és ponyva-

kölcsönözési

AFR K, LŐSZÖR

és LÓTAKARÓK

gyári lerakata

HEVEDEK

TÖMLŐK stb.

NOVISAD Telefon 24-03

Telegr.: Jutešić

Fiók: Beograd - Sava

Kérjen árajánlatot!

LENKEY IMRE ÉS FIA

GOLGOTA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

Noviszád, Uspenszka ulica 12. szám.

Temetések rendezését a legolcsóbbtól
a legnagyobb igényeknek is megfele-
lően, dísz és modern villanyvilágítással,
vállalunk, exhumálást, szállítást a leg-
olcsóbb árban. Nagy raktár saját ké-
szítésű koporsókban, koszorúk és szem-
fedelekből. • Azonkívül raktáron
tartunk butort, vállalunk mindennemű
asztalos munkát kedvező fizetési
feltételek mellett.

AZ ÖSSZES VILÁGHÍRŰ

PHILIPS RÁDIÓ

ÚJDONSÁGOK GYÁRI LERAKATA NOVISADON

ELŐNYÖS RÉSZLETFIZETÉSI FELTÉTELEK!

BRAČA HIRSCH-nél KNJEGINA ZORKA TRG 20. SZ.

EZELŐTT RÉGI BUZA TÉR

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

URANIA TON-KINO KULA

Csütörtöktől X. 16-19 vasárnapig

Mindenkinek alkalmat kívánunk nyújtani az eddigi
legszebb és legjobb hangos film megtekintésére
és ezért 4 napig játszuk a közkedveit

RICHARD TAUBER legjobb hangos filmjét

A csábító cél

(DER KAMMERSÄNGER)

Mesés hangosfilm gyönyörű ének és zenével. Ezt mindenkinek
látni kell. Rendező Max Reichmann. Zeneje Paul Dessaultól
FőszerepbenRICHARD TAUBER a világhírű operaénekes és
Lucie EnglishCrvenkáról külön autóbussz közlekedés.
Rendes helyárak Kezdeté esténként pont 8 órakorPERFEKT onduláló és
manikűrözőző állást keres
november elsejére. Cim
Noviszád, Futoski put 98.
alatt. 4823

KIADÓ

SZÉP LAKÁS, két szoba,
előszoba, konyha stb. no-
vember 1-től kiadó. Novi-
szád, Karadzicseva ul. 23.
4818Az ujonnan épült novi-
szádi róm. kat. hitközségi
palotában modern két uc-
cai szobás összes mellék-
helyiségekből álló lakás
november 1-re átadó. Cim
kiadóban. 4822ELEGÁNSAN butorozott
különbejárattal hálószoba
egy vagy két ágyval elő-
szobával esetleg anélkül is
november 1-re kiadó. Cim
a noviszádi kiadóban. 4724Egy lépcsőházi bejárattal
elegáns szoba, fürdőszoba-
használatl november 1-re
kiadó a kat. hitközség pa-
lotájában, Klein Laza Te-
lecskog 3. 4824KÜLÖNBEJÁRATTAL két-
ágyas butorozott szoba ki-
adó. Futaki ut 47. Ugyan-
ott eladó jutányos áron jó-
karban levő térfiszoba-
butor. 4722KÉT LAKÁS, teljes kom-
forttal, modern épületben
november 1-re kiadó. Bő-
vebbet Jankovic Palota,
Bulevar Kraljica Marija.
4754

KERESLET

JÓHÁZBOL VALÓ kö-
zépiskolás leánygyermek
fejveszek teljes ellátással.
Szőlősi, Noviszád, Futoski
put 72. 4821FOGTEHNIKUS tanuló
felvétetik dr. Rajkovic fog-
orvosnál Noviszád, Tričko-
vics tér 6. 4706UTAZO egész Jugoszlá-
via területére azonnal fel-
vétetik. Cim a noviszádi
kiadóban. 4734

KÜLÖNFÉLE

SZEBBEN nem keretez-
nek menyasszonyi koszorót
de drágábban igen. Ifj. Lisák
Mihály úveges, Csantavir.
4431ISZÁKOSSÁG ELLEN
elismert legjobb szer az
Alcool tooth. Postal szét-
küldés: Blum gyógyszerár
Subotica. Főpostával szem-
ben. 5540-2

MODERN KÖLCSÖN KÖNYVTÁR

állandóan új könyvek
Kardos, Wilson tér 7.NEMES FAJTISZTA GYŰ-
MÖLCSFÁT szállít az or-
szág legrégebb, 45 éve fenn-
álló falkolája. BEDNARZ
Károly utóda, Sztara Ka-
njisa. Kívánatra arjegyék
bérmentve. 4694A FIATALSÁG és SZÉP-
SÉG problémájának megol-
dása: a nagyenyedi Kovács-
féle arckenőcs használata,
mert összehuzza a póru-
sokat, a bőr rugalmassága
fokozódik, miáltal a ráncok
elsimálnak. Kapható min-
denütt. Jugoszláviai főlera-
kat Herczl drogéria, Subo-
tica: 5501-1

ELŐNYOMDA

berendezést, modern min-
tákkal felszerelve legjütá-
nyosabban szeresheti be

Tóth Abonyi János

előnyomda berendezési
vállalatnál, SOMBOR

Stara Kanjizán

előfizetéseket és
hirdetéseket
eredeti árban

Törtelti József

vesz fel a

REGGELI UJSÁG

számára

LIFKA

Keddtől kezdve naponta
a 100%-os nagy beszélőfilm operette
Slágerdalok, tánc, zene és kacagtató
SZŐKE SZAKÁLL viccek

A boldogság órája

(EINE SCHWACHE STUTNDE)

Főszereplők

Liane Haid, Szőke Szakáll, Huszár Puffi

Előadások 4. 6 és fél 9 órakor. Helyárak 7, 10, 12, 14 és 16 dinár

SELYEM

ÁRUHÁZAMAT október 1-én Jevrejska ucca
6 szám alól KRALJA PETRA 26. SZÁM ALÁ
(volt Boston-főle cipőüzlet helyiségébe, Burghardt-házba)helyeztem át
SATTLER JENŐ, NOVISADTisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
a jelenleg Kralja Aleksandra ul. 12. szám alatt levő

Elektrotechnikai berendezési irodámat

e hó végén a róm. kath. egyházközség ujonnan épült
bérpalotájába, Porta 4, helyezem át és új üzletemben

4716

csillárokat, izzólámpákat

és berendezési anyagot

nagy választékban tartok, úgy, hogy bármely megren-
delésnek azonnal eleget tudok tenni. Foglalkozom
mindennemű villamosberendezésekkel, tervek és költés-
vetés kidolgozásával, valamint villamostelepek építé-
sével. Javítások a leggyorsabban és olcsón eszközölköttek.

JAUSZ OTTÓ, elektrotechnikai berendezési

iroda, NOVI SAD, Porta 4. — Telefon 24-94.

PARK SZANATORIUM

Subotica, Ivan Antunovićeva 21

A vasúti park közelében Interurban telefon 70

A dunabánság legmodernebb

GYÓGYINTÉZETE

sebészeti, szülészeti, nőgyógyászati, bel- és idegbe-

tegek részére. Állandó orvosi felügyelet.

A fővárosi mintára épített és berendezett szanatórium ellátási

díjai rendkívül mérsékelték

A különböző betegségek számára külön klinikai osz-

tályok szabad orvonzásztás mellett.

Betegszegélyző tagjainak külön árengedmény!

Röntgen. Diatermia. Kvarc. Solux. Villanykezelés.

Kérjen prospektust! Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

Kérjen prospektust!

Narkozisok Arventinnal beöntés

utján minden kellemetlen mellékhatások nélkül. 5471

NE HIGYJE, HOGY KÉZIHAJTÁSOS GÉPEK HIBÁTLANUL
FENYEZIK GALLÉRJAIT OLCsó PÉNZÉRT. KIFOGÁSTALAN GALLÉRJÁ CSAK AKKOR
LESZ, HA PIUKOVIĆ VILLANYERŐRE BERENDEZETT SUBOTICA
GŐZMOSODÁJÁBAN TISZTITTATJA VILÁGOSÁBA 16.